

ពន្លឺយង

បង្ហាញពីការងារបណ្តាញព័ត៌មាន

ឆ្នាំទី២០១៩ ឆ្នាំ ២០១៩

សម្រាប់ការងារបណ្តាញព័ត៌មានឆ្នាំទី២០១៩

E-mail : Paco_lpn@opsmoac.go.th

WWW : www.moac-info.net/lamphun

www.opsmoac.go.th/lamphun-home

กระเทียม

ข้อมูลเพื่อการวางแผนและพัฒนา
จังหวัดลำพูน ปี 2562

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน

E-mail : Paco_lpn@opsmoac.go.th

WWW : www.moac-info.net/lamphun

www.opsmoac.go.th/lamphun-home

คำนำ

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดตัวชี้วัดการดำเนินงานตามกรอบแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด โครงการศูนย์บริการข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดแบบเบ็ดเสร็จ ตัวชี้วัดที่ 1.1 - 1.4 นั้น สำหรับการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ 1.4 มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์รายสินค้าของจังหวัด และมอบหมายให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการวางแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดเป็นรายสินค้าขึ้นมา

กระเทียม เป็นพืชเศรษฐกิจอีกพืชหนึ่งของจังหวัดลำพูน ดังนั้น สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน จึงได้จัดทำข้อมูลกระเทียม เพื่อการวางแผนและการพัฒนารายสินค้า เล่มนี้ขึ้นมา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน การพัฒนารายสินค้าของจังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกระเทียม ให้แก่หน่วยงานและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริม และการพัฒนากระเทียมให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น ต่อไป

การจัดทำเอกสารฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระเทียมไว้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ เพราะได้รับการอนุเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี จากบุคลากรและหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะ สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำพูน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ๆ ซึ่งสำนักงานฯ ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้การอนุเคราะห์ข้อมูลมา ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน

สิงหาคม 2562

สารบัญ

บทที่ 1	ข้อมูลด้านกายภาพ	
1.1	ข้อมูลทั่วไป	1
1.2	ชนิดของกระเทียม	1
1.3	สภาพดินฟ้าอากาศ	1
1.4	ปฏิทินการเพาะปลูก	2
1.5	การเตรียมดิน	3
1.6	วิธีการปลูก	3
1.7	การดูแลรักษา	4
1.8	การกำจัดโรค-แมลง	5
1.9	การเก็บเกี่ยว	6
1.10	การคัดเลือกหัวกระเทียมไว้ทำพันธุ์	7
บทที่ 2	ข้อมูลชนิดพันธุ์	
2.1	ชนิดพันธุ์	8
2.2	พันธุ์ที่ใช้ปลูก	10
บทที่ 3	ข้อมูลการผลิต	
3.1	การผลิตของโลก	11
3.2	การผลิตของประเทศไทย	13
3.3	การผลิตของจังหวัดลำพูน	16
บทที่ 4	ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ	
4.1	ข้อมูลการนำเข้าและมูลค่าการนำเข้ากระเทียมแห้งของประเทศไทย	17
4.2	ข้อมูลการส่งออก และมูลค่าการส่งออก กระเทียมแห้งของประเทศไทย	19
4.3	ข้อมูลราคากระเทียม	21
4.4	ต้นทุนการผลิตกระเทียม	23
4.5	ช่องทางตลาดกระเทียมของจังหวัดลำพูน	24
4.6	จุดรับซื้อ (โล้ง) โกดัง กระเทียม	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 มาตรการ นโยบายภาครัฐ

5.1 การนำเข้าตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ	26
5.2 มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญหา ปี 2562	26
5.3 มาตรการช่วยเหลือของจังหวัดลำพูน	27
5.4 ระเบียบและหลักเกณฑ์การนำเข้ากระเทียมทั้งสดและ แห้งขอบเขตในการควบคุม	28

บทที่ 6 เขตการค้าเสรี (FTA) กับสินค้ากระเทียม

6.1 ความหมายของ FTA	31
6.2 หลักการในการจัดทำ FTA ของประเทศไทย	31
6.3 ประโยชน์และผลกระทบจาก FTA ของประเทศไทย	32
6.4 FTA ของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ	33
6.5 ยุทธศาสตร์การทำ FTA ของประเทศไทย สาขาการเกษตร	34
6.6 การกำหนด พิกัดฮาร์โมนี (HS CODE 2007) สินค้ากระเทียม	35
6.7 เขตการค้าเสรี (FTA) กระเทียมระหว่างไทยกับคู่เจรจา	36

บทที่ 7 มาตรฐานสินค้ากระเทียม

7.1 ขอบข่าย	39
7.2 คุณภาพ	39
7.3 ขนาด	41
7.4 เกณฑ์ความคลาดเคลื่อน	42
7.5 การบรรจุและการจัดเรียงเสนอ	43
7.6 เครื่องหมายและฉลาก	44
7.7 สารปนเปื้อน	45
7.8 สารพิษตกค้าง	45
7.9 สุขลักษณะ	45
7.10 วิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง	45

บรรณานุกรม

บทที่ 1

ข้อมูลด้านกายภาพ

1.1 ข้อมูลทั่วไป

กระเทียม มีชื่อเรียกหลายอย่าง เช่น กระเทียมจีน (หัวไป), กระเทียมขาว, หอมขาว (อุดรธานี), กระเทียมหัวเทียม (คาบสมุท) และหอมเทียม (ภาคเหนือ) เป็นต้น เป็นพืชผักอายุหลายปี แต่นำมาปลูกเป็นผักอายุปีเดียว มีกำเนิดอยู่ในแถบเอเชียกลาง สันนิษฐานว่าเป็นพืชดั้งเดิมของจีนและอินเดีย รู้จักและนำมาใช้ประโยชน์ตั้งแต่ครั้งดึกดำบรรพ์ มีบันทึกกล่าวว่าชาวโรมันไม่ชอบกระเทียม เนื่องจากมีกลิ่นแรง แต่จะใช้ประกอบอาหารสำหรับทหารและทาส

กระเทียมอยู่ในตระกูลเดียวกับหอมหัวใหญ่ หอมแดง หอมแบ่ง และกุยฉ่าย โดยกระเทียมจะสร้างกลีบหลาย ๆ กลีบ และถูกห่อหุ้มรวมกันอยู่ใต้เปลือก ซึ่งมีลักษณะบางสีขาวหรือชมพู หุ้มให้เป็นหัวเดียว ใบ เป็น ใบเลี้ยงเดี่ยว และแบน สามารถออกดอกและให้เมล็ดได้ นิยมขยายพันธุ์ด้วยกลีบเพราะให้ผลดีกว่า กระเทียมจะมีคุณค่าทางอาหารต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับพืชผักอื่น ๆ แต่อาหารบางชนิดจะหมดรสชาติ ถ้าหากขาดกระเทียม โดยเฉพาะผู้ที่นิยมรสและกลิ่นของกระเทียม นอกจากนี้ยังใช้เป็นยาสมุนไพรรักษาแผล หลอดลมอักเสบ ไอ ท้องอืด เพื่อ อาหารไม่ย่อย โรคผิวหนังบางประเภท และความดันโลหิตสูง

กระเทียมเป็นพืชผักประเภทเนื้ออ่อนขนาดเล็ก มีอายุประมาณ 75-180 วัน ปกติเจริญเติบโตได้ดีในอากาศเย็นอุณหภูมิที่เหมาะสมอยู่ระหว่าง 12-22 องศาเซลเซียส ช่วงแสงแดดยาวประมาณ 9-11 ชั่วโมงต่อวัน มีระยะการพักตัวเช่นเดียวกับพืชตระกูลหอมทั่ว ๆ ไป ประมาณ 5-6 เดือน ถ้าหากเก็บรักษานานกว่านี้ จะเริ่มฝ่อหรือออก โดยในปีแรกกระเทียมจะฝ่อเสียหายประมาณ 60-70%

1.2 ชนิดของกระเทียม

กระเทียมที่ใช้เป็นอาหารมีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. กระเทียมต้น ไม่มีหัว ปลูกโดยใช้เมล็ดพันธุ์ เพื่อรับประทานลำต้นและใบเป็นพืชผักสดเท่านั้น
2. กระเทียมหัว ปลูกด้วยกลีบ หรือหัวพันธุ์ มีหลายพันธุ์ ซึ่งมาจากแหล่งต่าง ๆ กันมีอายุยาวนานกว่าประเภทแรก

1.3 สภาพดินฟ้าอากาศ

กระเทียมเป็นพืชที่ชอบดินร่วนปนทรายที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีการระบายน้ำได้ดี ชอบอากาศเย็น ความชื้นในอากาศปานกลาง อุณหภูมิที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตและลงหัว คือ ประมาณ 12 - 18 องศาเซลเซียส ถ้าอุณหภูมิสูงกว่า 22 องศาเซลเซียส กระเทียมจะลงหัวเร็วเกินไป ทำให้ขนาดหัวไม่โต โรคและแมลงรบกวน และเสื่อมลงในด้านคุณภาพของพันธุ์ ภาคเหนือเป็นภาคที่มีดินฟ้าอากาศเหมาะสมกว่าภาคอื่น ๆ มีความเย็นมากพอ ตามความต้องการของกระเทียม

1.4 ปฏิทินการเพาะปลูก

กระเทียมส่วนมากจะปลูกในช่วงฤดูหนาว หลังฤดูการเก็บเกี่ยวข้าวนาปีเสร็จ (เชียงใหม่ – ลำพูน) ตั้งแต่ปลายเดือนตุลาคม ถึงต้นเดือนธันวาคม หากพื้นที่กำหนดนี้แล้ว กระเทียมจะยังคงงอกและเจริญเติบโตได้ดีในระยะแรก แต่จะไม่ทันแก่ก็พ้นฤดู คือ จะมีอาการใบแห้งตาย อาการเช่นนี้จะเป็นมากในช่วงกลางเดือนเมษายน เป็นต้นไป โดยปกติเกษตรกรในภาคเหนือหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว ก็เตรียมดินการไถพรวนอย่างดีและจะปลูกกระเทียมในระยะต้นเดือนธันวาคม โดยยกแปลงให้กว้างประมาณ 1 – 4 เมตร ยาวไปตามเนื้อที่นา ส่วนทางภาคกลางจะปลูกในตอนปลายฤดูฝน อย่างช้า ฤดูหนาว โดยปลูกในบรื่องสวนผักที่มีอยู่นั่นเอง

แผนภาพที่ 1 แสดงปฏิทินการเพาะปลูกกระเทียม

เดือน											
ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.

ช่วงเดือนที่เพาะปลูก

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิต

ช่วงเดือนที่เพาะปลูกสูงสุด

ช่วงเดือนที่เก็บเกี่ยวผลผลิตสูงสุด

1.5 การเตรียมดิน

ดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกกระเทียม ควรเป็นดินที่ร่วนซุย ระบายน้ำได้ดี ถ้าหากเป็นกรดจัดจะทำให้กระเทียมไม่เจริญ ควรใส่ปูนขาวก่อนปลูกอย่างน้อย 15 วัน เพื่อปรับดินให้เป็นกรดอ่อน ๆ (pH 5.5-6.8)

ก่อนไถควรหว่านปุ๋ยคอกก่อนประมาณ 4 ตันต่อไร่ ถ้าเป็นดินเหนียวควรใช้ไถบุกเบิกก่อนพรวน ถ้าเป็นดินร่วนใช้เฉพาะพรวนและยกแปลงเพื่อการให้น้ำและระบายน้ำได้ดี

การเตรียมดินดีจะช่วยทำให้กระเทียมลงหัวดี และควรเตรียมแปลงปลูกขนาดกว้าง 1 - 2.5 เมตร ความยาวตามพื้นที่ปลูกระยะห่างระหว่างแปลง (ทางเดินหรือร่องน้ำ) ควรกว้าง 50 ซม.

ทั้งนี้ การเตรียมนั้น แตกต่างไปตามชนิดของดินและท้องที่ แต่โดยทั่วไปแล้วอาจแบ่งออกได้ดังนี้

1.5.1 การปลูกแบบยกแปลง

การเตรียมดินแบบนี้มักนิยมใช้ในท้องที่ที่มีการระบายน้ำได้ดี มีน้ำน้อย ต้องใช้น้ำอย่างประหยัด เช่น ดินเหนียวแถบภาคกลาง เป็นต้น การเตรียมแบบนี้วิธีนี้ทำได้ 2 แบบ คือ

1. แบบขุดเตรียมดินทั้งผืน โดยใช้แรงคนขุดหรือใช้เครื่องทุ่นแรงก็ได้ เสร็จแล้วจึงยกแปลงมีร่องน้ำอยู่ข้างแปลง วิธีนี้เสียค่าเตรียมดินแพงกว่าวิธีถัดไป
2. แบบขุดเฉพาะร่องน้ำ วิธีนี้ไม่ขุดดินทั้งแปลง แต่จะขุดดินจากส่วนที่เป็นร่องน้ำมาเกลี่ยไว้ บนผิวแปลง

1.5.2 การปลูกแบบไม่ยกแปลง

การปลูกแบบไม่ยกแปลง ส่วนใหญ่เป็นการเตรียมดินทั้งผืนเสร็จแล้วปลูกให้เต็มพื้นที่ แล้วจึงคลุมด้วยฟาง วิธีนี้มักใช้กับดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย และในแหล่งที่มีน้ำอุดมสมบูรณ์และมีการระบายน้ำดี ในที่นี้ดินดังกล่าวนี้ การให้น้ำจะปล่อยให้น้ำท่วมแปลง แล้วทิ้งไว้สักครู่ น้ำจะซึมหายไปหมด หรือจะมีการระบายน้ำช่วยก็ได้

1.6 วิธีการปลูก

กระเทียมปลูกโดยใช้กลีบซึ่งประกอบเป็นหัว นิยมใช้กลีบนอกปลูก เนื่องจากกลีบนอกมีขนาดใหญ่ จะให้กระเทียมที่มีหัวใหญ่และผลผลิตสูง การนำกระเทียมไปปลูกในฤดูฝน จะทำให้กระเทียมงอกไม่พร้อมกัน โตไม่สม่ำเสมอ

ขนาดของกลีบจะมีอิทธิพลหรือความสำคัญ ต่อการลงหัวของกระเทียม จากการศึกษพบว่าพันธุ์ที่มีกลีบใหญ่ ถ้าหากใช้กลีบขนาดกลางปลูกจะทำให้ผลผลิตสูง พันธุ์ที่มีกลีบขนาดเล็ก ถ้าใช้กลีบใหญ่ที่สุดปลูกจะให้ผลผลิตสูง

ปกติกลีบที่มีน้ำหนัก 2 กรัม จะให้ผลผลิตสูง

การปลูกอาจให้น้ำก่อน และใช้กลีบกระเทียมจิ้มลงไปโดยเอาส่วนรากลงลึกประมาณ 2 ใน 3 ส่วนของกลีบ เป็นแถวตามระยะปลูกที่กำหนด ในพื้นที่ 1 ไร่ ต้องใช้หัวพันธุ์ 100 กก. หรือกลีบ 75-80 กก. ปลูกโดยใช้ระยะปลูก 10 x 10 -15 ซม. จะให้ผลผลิตสูงที่สุด สำหรับกระเทียมจีนใช้ระยะปลูก 12-12 ซม. และหัวพันธุ์ 300-350 กก.ต่อไร่ หลังปลูกจะใช้ฟางคลุมแปลงเพื่อควบคุมวัชพืช ที่จะมีขึ้นในระยะแรก เก็บความชื้นและลดความร้อนเวลากลางวัน

1.7 การดูแลรักษา

1.7.1 การให้น้ำ ควรให้น้ำก่อนปลูก และหลังปลูกกระเทียมควรได้รับน้ำอย่างเพียงพอ และสม่ำเสมอในช่วงระหว่างเจริญเติบโต 7-10 วัน/ครั้ง สรุปลแล้วจะให้น้ำประมาณ 10 ครั้ง/ฤดู ควรงดการให้น้ำเมื่อกระเทียมแก่จัด ก่อนเก็บเกี่ยว 2-3 สัปดาห์

1.7.2 การคลุมดิน หลังปลูกกระเทียมควรคลุมดินด้วยฟางข้าวแห้ง เศษหญ้าแห้ง หรือเศษวัสดุที่สามารถพองน้ำเปื่อยอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อควบคุมวัชพืชที่จะมีขึ้นในระยะแรก รักษาความชื้นในดิน ประหยัดในการให้น้ำและลดอุณหภูมิลงในเวลากลางวัน ทำให้กระเทียมสามารถเจริญเติบโตได้ดี

1.7.3 การใส่ปุ๋ย ปุ๋ยที่แนะนำให้ใช้สำหรับกระเทียมในบ้านเรา ควรมีส่วนของไนโตรเจนเท่ากับ 1 ส่วน ฟอสฟอรัส 1 ส่วน และโปแตสเซียม 2 ส่วน เช่น ปุ๋ยสูตร 10-10-15, 13-13-21 เป็นต้น อัตราประมาณ 50-100 กก./ไร่ ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกใส่เป็นปุ๋ยรองพื้นตอนปลูก แล้วพรวนกลบลงในดิน ปริมาณครึ่งหนึ่งและใส่ครั้งที่ 2 ใส่แบบหว่านทั่วแปลง เมื่ออายุประมาณ 30 วันหลังปลูก ควรใช้ปุ๋ยเสริมไนโตรเจน เช่น ปุ๋ยยูเรีย แอมโมเนียมซัลเฟต เป็นต้น เพื่อเร่งการเจริญเติบโตในระยะแรก อัตราประมาณ 25-30 กก./ไร่ เมื่ออายุประมาณ 10-14 วันหลังปลูก

1.7.4 การกำจัดวัชพืช กระเทียมเป็นพืชที่มีรากตื้น ดังนั้นควรกำจัดวัชพืชในระยะที่วัชพืชเริ่มงอก ถ้าหากปล่อยทิ้งไว้ นอกจากจะแย่งน้ำอาหารและแสงแดดจากกระเทียมแล้ว เมื่อถอนจะทำให้รากของกระเทียมกระเทือนทำให้ชะงักการเจริญเติบโต หรือทำให้ต้นเหี่ยวตายได้ ฉะนั้นเมื่อวัชพืชมีขนาดใหญ่ ควรใช้มือหรือเสียมมือเล็ก ๆ แซะวัชพืชออก

ส่วนสารเคมีกำจัดวัชพืชที่เกษตรกรในบ้านเรานิยมใช้กันมากคืออะลาคอร์ (ชื่อการค้า = แลสโซ) อัตรา 0.36-0.45 กก.ต่อไร่ (ของเนื่อยาบริสุทธิ์) โดยพ่นคลุมดินหลังปลูกก่อนที่กระเทียมและวัชพืชงอก นอกจากนี้ยังใช้ยาพาราควอต (ชื่อการค้า = กรัมม็อกโซน) พ่นตามร่องน้ำระหว่างแปลงทุกครั้งหลังจากให้น้ำ

1.8 การกำจัดโรค-แมลง

กระเทียมมีโรค-แมลงรบกวนมากทั้งในระยะที่กำลังเจริญเติบโต (จะทำให้ผลผลิตลดลงอย่างมาก) และหลังการเก็บเกี่ยว ดังนี้

1.8.1 โรคที่สำคัญของกระเทียม ได้แก่

1.8.1.1 โรคใบเน่า มีเชื้อรา เป็นสาเหตุ

ลักษณะอาการ เริ่มแรกจะมีแผลเกิดขึ้นบนใบกระเทียม ลักษณะเป็นจุดสีเขียวมืดและขยายออกไปเป็นแผลรูปยาวรี มองเห็นเป็นรอยบุ๋มเล็กน้อย ใบหนึ่ง ๆ อาจมีหลายแผลติดกัน จนใบแห้งและหักพับลงมา ทำให้ใบพืชไม่สามารถปรุงอาหารตามปกติได้ ถ้าเป็นในระยะที่ลงหัว หรือหัวแก่จัด และเกษตรกรเก็บรักษาหัวนั้นไว้ เชื้อโรคนี้อาจจะไปแพร่ระบาดในโรงเก็บได้

การป้องกันกำจัด

- เก็บส่วนใบที่เป็นแผลทิ้ง หรือเผาไฟ
- พ่นสารเคมี เช่น ไดฟลอปแทน หรือไดเทน-เอ็ม-45 ทุก 7 วัน ถ้าเป็นมากควรพ่นให้ถี่ขึ้นเป็น 3-5 วัน หรือเพิ่มความเข้มข้นของยาเป็น 2 เท่า

1.8.1.2 โรคใบจุดสีม่วง มีเชื้อรา เป็นสาเหตุ

ลักษณะอาการ เกิดกับใบกระเทียม เริ่มแรกจะมีแผลหรือจุดสีขาวก่อน และจะขยายใหญ่เป็นแผลรูปยาวรี สีน้ำตาลอ่อนหรือม่วง ขอบแผลสีน้ำตาลเข้มหรือเหลือง แผลมีทั้งขนาดใหญ่และเล็ก ในแต่ละใบอาจมีมากกว่า 1 แผล ทำความเสียหายแก่กระเทียมเช่นเดียวกับโรคใบเน่า และสามารถทำลายได้ทุกระยะการเจริญเติบโต มีการเก็บเกี่ยวก่อนกำหนด หัวกระเทียมที่ได้ไม่แก่จัด ไม่เหมาะที่จะใช้ทำพันธุ์ และทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

การป้องกันกำจัด คล้ายๆ กับโรคใบเน่า และเฉพาะโรคชนิดนี้ต้องใช้ยากันราประเภทดูดซึมพวกเบนเลท นอกจากนี้ก็มีโรคราน้ำค้าง ราดำ หัวและรากเน่าคอดินและเน่าละ เป็นต้น

1.8.2 แมลงที่สำคัญ

1.8.2.1 ไรขาวหรือไรหอมกระเทียม

ลักษณะอาการ เป็นแมลงตัวเล็ก ๆ มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ดูดกินน้ำเลี้ยงตามใบพืช ทั้งอ่อนและแก่สามารถเจริญเติบโตและแพร่ขยายอย่างรวดเร็วในสภาพอากาศที่ค่อนข้างแห้งแล้งในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ทำให้ใบและยอดอ่อนของกระเทียม มีอาการ หักงอ ม้วนตัวแน่น ไม่คลี่ยาวเหยียดไป และจะระบาดรวดเร็วมาก ในไม่ช้าใบก็จะเริ่มมีลายสีเขียวย่อและขาว จนในที่สุดเป็นสีเหลืองฟางข้าว และใบแห้งเหี่ยวคล้ายใบไหม้

การป้องกันกำจัด

- หมั่นตรวจดูแปลงกระเทียม ถ้าพบว่ากระเทียมแสดงอาการดังกล่าวให้รีบถอนทิ้ง
- ฉีดพ่นยาฆ่าแมลงพวก พอสซ์ หรือโตกูไรออน ทุก 3 วันต่อครั้ง ประมาณ 4-5 ครั้ง จนแน่ใจว่าหยุดลุกลาม จึงฉีดยาให้มีระยะห่างได้

1.8.2.2 เพลี้ยไฟ

ลักษณะอาการ ลำตัวขนาดเล็กยาว 1-1.2 มม. ตัวอ่อนสีน้ำตาลอ่อนถึงเขียว ตัวแก่สีเหลืองซีดถึงน้ำตาลอ่อน ทำลายกระเทียมโดยดูดกินน้ำเลี้ยงที่ใบ ทำให้เป็นจุดสีขาวซีด บางครั้งเป็นจุดลึกลงไปทำให้ใบซีดขาว และเหี่ยวแห้ง

การป้องกันกำจัด

- ใช้ยาทารอน โดกุไรออน, ฟอสซี หรือเซพวินฉีดพ่นเมื่อตรวจพบอาการของโรค หรือพบตัวเพลี้ยไฟ

1.9. การเก็บเกี่ยว

1.9.1 ข้อสังเกตลักษณะการแก่จัดของกระเทียม

ลักษณะการแก่จัดของกระเทียม สามารถสังเกตได้ดังนี้

- มีตุ่มหรือหัวขนาดเล็ก ๆ เกิดขึ้นที่ลำต้นของกระเทียมตั้งแต่ 1 ตุ่มขึ้นไป
- ส่วนของยอดเจริญขึ้นมาหมดแล้ว และกำลังมีต้นดอกชูขึ้นมา
- ใบกระเทียม เริ่มแห้งตั้งแต่ปลายใบลงมามากกว่า 30%
- ใบ หรือต้นกระเทียม เอนหัก ล้มนอนไปกับพื้นดิน 25 % ขึ้นไป
- ดอก หรือโคนลำต้น ปีบดูจะรู้สึกอ่อนนิ่ม

ถ้าพบลักษณะดังกล่าว ให้เริ่มถอนกระเทียมได้ ซึ่งจะมีอายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 100-120 วัน หลังปลูก หรือเมื่อถึงระยะเวลาเก็บเกี่ยวใบจะแห้ง ถ้าเก็บเกี่ยวช้าเกินไปจะทำให้กลีบร่วงได้ง่าย และได้กระเทียมที่มีคุณภาพไม่ดี

1.9.2 วิธีการเก็บเกี่ยว มีวิธีปฏิบัติ ดังนี้

1. โดยปกติ อายุของกระเทียมนั้น ตั้งแต่เริ่มปลูกจนถึงหัวแก่ใกล้เก็บเกี่ยวได้ ควรมีอายุ 110 - 120 วัน ซึ่งการเก็บเกี่ยวกระเทียมที่แก่จัดจริง จะทำให้กระเทียมมีหัวแกร่ง สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน นอกจากนี้ยังมีเปอร์เซ็นต์การฟ่อน้อยลงอีกด้วย

2. ควรงดการให้น้ำหรือปล่อยให้แปลงกระเทียมแห้งก่อนถอนกระเทียมประมาณ 10 วัน ถ้าแปลงแห้งมาก เวลาถอนควรให้น้ำพอชื้นนิดหน่อย จะทำให้ลำต้นไม่กรอบ และถอนง่าย ต้นจับไม่ขาดหรืออาจใช้เสียมช่วยแซะดินขึ้น

3. มัดรวบกระเทียมเป็นกระจุก แล้วนำไปผึ่งแดดในลานที่เตรียมไว้ประมาณ 3 - 4 แดด โดยวางซ้อนกันให้หัวกระเทียมอยู่ใต้ใบ เพื่อให้ต้นและใบถูกแดดได้เต็มที่ และป้องกันไม่ให้หัวกระเทียมร้อนจัดเกินไป

4. ย้ายกระเทียมมาแขวนผึ่งในที่ร่มจนแห้ง เมื่อกระเทียมแห้งสนิทแล้วจึงนำมามัดใหม่ โดยการตกแต่งลอกเปลือกนอกที่แห้งหลุดล่อนออกเสีย

5. การเก็บไม่ควรเก็บในที่อับชื้น จะทำให้ราดำระบาด ทำให้เกิดความเสียหายในโรงเก็บ นอกจากนี้โรงเก็บควรมีการระบายอากาศที่ดีด้วย

1.10 การคัดเลือกหัวกระเทียมไว้ทำพันธุ์

สำหรับกระเทียมที่จะใช้ทำพันธุ์นั้น จะต้องปล่อยกระเทียมไว้ในแปลงจนแก่จัดจริง ๆ คือ ต้นเหลืองเกือบแห้ง และที่บริเวณใกล้ ๆ ส่วนต่อจุกหัว มีปมป้องกันมา (ชาวบ้านเรียกดอกกระเทียม) จึงทำการขุดกระเทียมและตากแดดให้แห้งสนิทจริง ๆ ทั้งต้น ใบและหัวเลือกลักษณะที่หัวโต เปล่งปลั่ง บิบดีหัวจะแน่นไม่ฝ่อ และที่ลำต้นถ้าบิบดีจะพบก้านแข็ง ๆ อยู่ภายใน ไม่มีลักษณะที่เป็นโรคและแมลงติดอยู่ที่กล่าวมานี้เป็นลักษณะของกระเทียมที่เหมาะสมสำหรับใช้ทำพันธุ์ในปีต่อไป

บทที่ 2

ข้อมูลชนิดพันธุ์

2.1 ชนิดพันธุ์

กระเทียมสามารถแบ่งน้ำหนักและอายุการเก็บเกี่ยวได้เป็น 3 พันธุ์ ได้แก่

2.1.1 พันธุ์เบา

กระเทียมพันธุ์เบา หรือพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิมหรือเรียกว่ากระเทียมพันธุ์ศรีสะเกษ มีขนาดปานกลาง มีจำนวนกลีบต่อหัว 11 – 13 กลีบ แต่ละกลีบมีขนาดเท่ากัน เนื้อข้างในสีขาว มีรสและกลิ่นฉุนจัด ต้นสูง สีของหัวกระเทียมเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมตั้งแต่ขาวอมชมพู อมม่วง หรืออมเหลือง อายุการเก็บเกี่ยว 75 วัน ผลผลิตเฉลี่ย 800 - 1,500 กิโลกรัมต่อไร่

2.1.2 พันธุ์กลาง

กระเทียมพันธุ์กลาง มีลักษณะเตี้ยกว่าพันธุ์เบา หัวโตกว่าพันธุ์เบา กลีบมีขนาดแตกต่างกันมาก เรียงซ้อนกัน กลีบชั้นนอกจะโตกว่ากลีบชั้นในตามลำดับ ชั้นในสุดกลีบจะเล็กสุด กลีบชั้นนอกของพันธุ์นี้จะใกล้เคียงกับขนาดกลีบของพันธุ์เบา อายุการเก็บเกี่ยว 100 - 120 วัน หากเก็บไว้ทำพันธุ์ต้องเก็บเกี่ยวเมื่ออายุประมาณ 120 วัน ผลผลิตเฉลี่ย 2,000 กิโลกรัมต่อไร่

2.1.3 พันธุ์หนักหรือเรียกว่าพันธุ์จีน

กระเทียมพันธุ์หนักหรือเรียกว่าพันธุ์จีน มีลักษณะของลำต้นอ้วนกว่าพันธุ์อื่น ๆ จุกมีขนาดใหญ่กว่า หัวโตมาก กลีบมีขนาดโตแต่จำนวนกลีบต่อหัวมีน้อย มีกลีบที่เรียงเป็นชั้นซ้อนกันน้อยกว่าพันธุ์กลาง กลิ่นไม่ค่อยฉุน อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 150 วัน ชอบอากาศเย็นกว่ากระเทียมพันธุ์เบา ผลผลิตเฉลี่ย 4,000 กิโลกรัมต่อไร่

พันธุ์กระเทียมต่าง ๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน น่าจะมาจากต้นตอเดียวกัน เพราะกระเทียมเป็นพืชไม่มีดอก ดังนั้น จึงไม่มีเมล็ดสำหรับที่จะผสมพันธุ์และปรับปรุงพันธุ์ การที่จะเกิดพันธุ์จึงน่าจะเกิดจากการกลายพันธุ์เท่านั้น

ตารางที่ 2.1 แสดงลักษณะประจำพันธุ์ของกระเทียม

ลักษณะประจำพันธุ์	พันธุ์เบา (ศรีสะเกษ)	พันธุ์กลาง (บางช้างและเชียงใหม่)	พันธุ์หนัก (จีน)
อายุเก็บเกี่ยว สถานที่ปลูก	75 วัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	100 – 120 วัน ภาคกลางและภาคเหนือ	150 วัน ภาคเหนือตอนบนและ เกษตรที่สูงที่มีอากาศ หนาวเย็น และช่วง อากาศเย็นยาวนาน อวบอ้วนกว่าพันธุ์อื่น
ขนาดของลำต้น ลักษณะลำต้นเมื่อแก่จัด	เล็ก แข็ง เหนียว เอนราบไปกับพื้นดิน	ใหญ่อวบเตี้ยกว่าพันธุ์เบา ไม่ล้มเอนลำต้นแห้งเหี่ยว	ไม่ล้มเอน
การบริโภคลำต้น	ไม่ใช้บริโภค	ใช้บริโภคได้	ใช้บริโภคได้
การเรียงของใบ	ใบอยู่ตรงกันข้ามแยกไป 2 ข้างมองคล้ายรูปพัดที่กางออก	เวียนเป็นวงกลมรอบลำต้น	ช่องระหว่างใบสั้นมองดู คล้ายโคนใบทั้งหมดเรียง ซ้อนกัน
สีของใบ	เขียว	เขียวกว่าพันธุ์เบา	เขียวกว่าพันธุ์อื่น
ขนาดของใบ	เส้นแคบและยาว	แบนกว้าง	ใหญ่และหนา
ขนาดของหัว	ปานกลาง	ใหญ่กว่าพันธุ์เบา	ใหญ่กว่าพันธุ์เบา
จำนวนกลีบต่อหัว	11 – 13 กลีบ	9 – 15 กลีบ	4 – 8 กลีบ
สีของหัว	ขาวหม่นหรืออมเหลือง	ม่วงปนแดงหรือชมพูอ่อน	ขาวหรือปนม่วง
ลักษณะกลีบ	ปลายกลีบมีเส้นยาวเหนือ กลีบเรียกว่าหางกลีบ	กลีบงอโค้งของกลีบเป็น เหลี่ยม	กลีบอ้วนกลมไม่มีเหลี่ยม คมตามสันกลีบ
การเรียงของกลีบ	ไม่ซ้อนกัน	เรียงซ้อนกันเป็นชั้น ประมาณ 2 – 3 ชั้น	ไม่ซ้อนกัน
ขนาดของกลีบ	ขนาดต่าง ๆ กัน	กลีบชั้นนอกโตกว่ากลีบ ชั้นใน	ใหญ่กว่าพันธุ์อื่น
ผลผลิตสดเฉลี่ย	800 – 1,500 กิโลกรัมต่อไร่	2,000 – 3,500 กิโลกรัม ต่อไร่	4,000 กิโลกรัมต่อไร่

ที่มา : คำแนะนำที่ 64 เรื่องการปลูกกระเทียม หน้าที 4 , กรมส่งเสริมการเกษตร

2.2 พันธุ์ที่ใช้ปลูก

ภาคเหนือ	นิยมปลูก	พันธุ์พื้นเมืองเชียงใหม่ เชียงรายและพม่า
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	นิยมปลูก	พันธุ์พื้นเมืองศรีสะเกษ
ภาคกลาง	นิยมปลูก	พันธุ์บางช้าง และพันธุ์จีน หรือไต้หวัน

ปัจจุบัน กระเทียมที่ใช้ปลูกกันส่วนมาก ปรากฏลักษณะประจำพันธุ์ของกระเทียมพันธุ์กลาง คือ โดยทั่วไปมีลักษณะสีม่วงอ่อนที่เปลือก และข้างในมีสีขาว ทางภาคเหนือจะแบ่งพันธุ์กระเทียมออกเป็น กระเทียมดอก และกระเทียมปี กระเทียมดอกเป็นกระเทียมที่ปลูกก่อนเก็บเกี่ยวข้าว ปลูกประมาณปลายเดือน ตุลาคมและต้นเดือนพฤศจิกายน หลังจากนั้น 1 – 2 เดือน จะปลูกกระเทียมปี กระเทียมดอกจะได้ผลผลิต ดีกว่ากระเทียมปี หัวโตกว่า เพราะขณะที่ต้นกระเทียมเจริญเติบโตขึ้น ตรงกับระยะเวลาอากาศหนาว หรือ เย็นที่สุดของปี คือ เดือนธันวาคมและมกราคม

บทที่ 3

ข้อมูลการผลิต

3.1 การผลิตของโลก

ข้อมูลจากตารางที่ 3.1 ปี 2558 การผลิตกระเทียมของโลกมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 9,328 พันไร่ ผลผลิต 26,922 พันตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ 2,886 กิโลกรัม ปี 2559 การผลิตกระเทียมของโลกมีเนื้อที่เก็บเกี่ยว 9,431 พันไร่ ผลผลิต 27,163 พันตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,880 กิโลกรัม และปี 2560 การผลิตกระเทียมของโลกมีเนื้อที่เก็บเกี่ยวทั้งหมด 9,809 พันไร่ ผลผลิต 28,076 พันตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,862 กิโลกรัม

ประเทศผู้ผลิตกระเทียมเป็นอันดับหนึ่งของโลกได้แก่ประเทศจีน รองลงมา ได้แก่ ประเทศอินเดีย บังกลาเทศ เกาหลีใต้ และสเปน ตามลำดับ โดยเรียงอันดับตามปริมาณผลผลิต สำหรับประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตกระเทียมลำดับที่ 21 ของโลก

ตารางที่ 3.1 เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ของประเทศผู้ผลิตกระเทียมที่สำคัญ ปี 2558 - 2560

ประเทศ	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (1,000 ไร่)			ผลผลิต (1,000 ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2558	2559	2560	2558	2559	2560	2558	2559	2560
จีน	5,250	5,099	5,126	21,803	21,635	22,217	4,153	4,243	4,334
อินเดีย	1,638	1,756	2,006	1,425	1,617	1,693	870	921	844
บังกลาเทศ	357	380	414	346	382	425	970	1,005	1,027
เกาหลีใต้	129	130	135	266	276	294	2,062	2,123	2,178
สเปน	125	152	166	178	210	275	1,424	1,382	1,657
อียิปต์	79	80	79	291	273	275	3,698	3,413	3,481
รัสเซีย	178	177	172	255	262	258	1,435	1,480	1,500
สหรัฐอเมริกา	64	76	84	185	205	232	2,902	2,697	2,762
อุซเบกิสถาน	31	37	43	166	195	214	5,312	5,270	4,997
เมียนมา	176	179	173	209	213	204	1,187	1,190	1,179
ไทย ^{1/}	72	64	69	74	68	69	1,029	1,048	1,008
อื่น ๆ	1,229	1,301	1,342	1,724	1,827	1,920	1,400	1,404	1,431
รวม	9,328	9,431	9,809	26,922	27,163	28,076	2,886	2,880	2,862

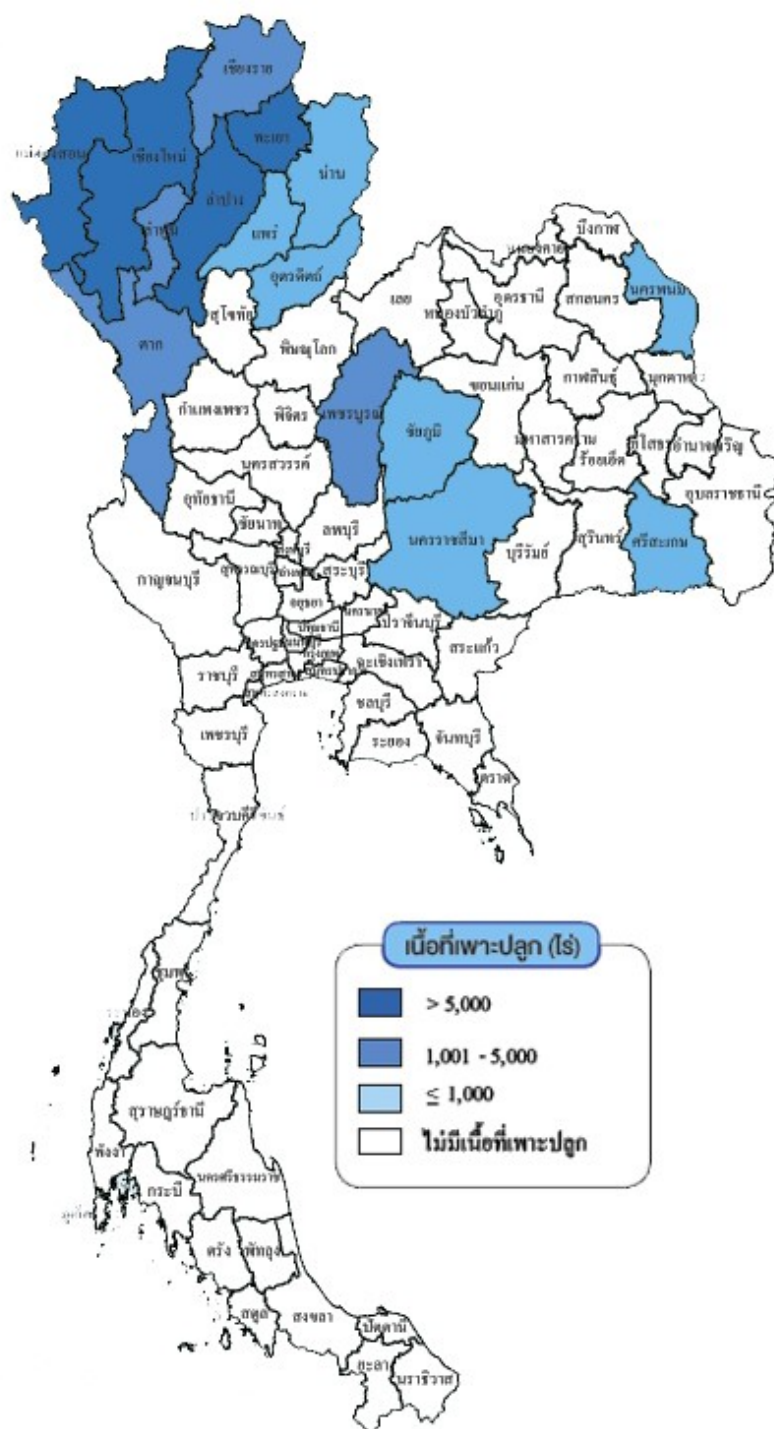
ที่มา : องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ

หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูลประเทศไทยปรับปรุงโดย สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร อันดับเรียงตามผลผลิต และประเทศไทยอยู่ลำดับที่ 21 ของโลก ข้อมูล ณ มกราคม 2562

แผนภาพที่ 2 แผนที่แสดงแหล่งเพาะปลูกกระเทียมของประเทศไทย

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.2 การผลิตของประเทศไทย

3.2.1 การผลิตของประเทศไทย

จากข้อมูลตามตารางที่ 3.2.1 จะพบว่าในปีตั้งแต่ปี 2553 – 2561 ประเทศไทยมีเนื้อที่ปลูกกระเทียมมากที่สุดในปี 2556 โดยมีเนื้อปลูกกระเทียม 94,704 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 92,974 ไร่ ผลผลิต 79,442 ตัน แต่มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำที่สุด คือ 854 กิโลกรัมต่อไร่ สาเหตุอาจเกิดจากเกษตรกรขาดบำรุงรักษา ตลอดจนสภาพอากาศที่ไม่เอื้ออำนวยจึงทำให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ได้น้อย และตั้งแต่ 2557 เป็นต้นมาเกษตรกรได้ลดพื้นที่ปลูกกระเทียมมาเรื่อย ๆ จนถึงปี 2559 มีพื้นที่ปลูกกระเทียมน้อยที่สุด คือ จำนวน 64,527 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 64,477 ไร่ ผลผลิต 67,554 ตัน เฉลี่ยผลผลิตต่อไร่ที่อยู่ 1,048 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อเทียบกับปี 2557 เกษตรกรได้ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้น จึงเป็นสาเหตุทำให้เกษตรกรได้เพิ่มเนื้อการปลูกกระเทียมขึ้นมาเรื่อย ๆ จนในปี 2561 ประเทศไทยมีเนื้อที่ปลูกกระเทียม 85,914 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว จำนวน 85,784 ไร่ ผลผลิต 90,982 ตัน คิดเป็นผลผลิตทั้งประเทศเฉลี่ย 1,061 กิโลกรัมต่อไร่

ภาวการณ์ผลิตกระเทียมของประเทศไทยข้อมูลจากตารางที่ 3.2.1 จะพบว่าเกษตรกรมีการเพิ่มเนื้อที่เพาะปลูกกระเทียมบางปีก็เพิ่มขึ้น บางปีก็ลดพื้นที่การเพาะปลูกลง สาเหตุเกิดจากราคากระเทียมในปีนั้นมีราคาสูง ในปีต่อไปเกษตรกรจึงมีการเพิ่มพื้นที่การปลูก และหากในปีไหนราคากระเทียมถูกหรือลดลง เกษตรกรก็จะลดพื้นที่ปลูกลง จึงทำให้เกิดการผันผวนของราคากระเทียมในแต่ละปี

ตารางที่ 3.2.1 เนื้อที่ ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ กระเทียมของประเทศไทย ปี 2553- 2561

ปี พ.ศ.	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
2553	68,484	67,727	68,108	1,006
2554	76,809	74,680	75,589	1,012
2555	82,752	81,517	85,354	1,047
2556	94,704	92,974	79,442	854
2557	79,719	79,146	72,109	911
2558	71,706	71,538	73,626	1,029
2559	64,527	64,477	67,554	1,048
2560	71,778	68,664	69,180	1,008
2561	85,914	85,784	90,982	1,061

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.2.2 การผลิตระดับภาค

จากข้อมูลในตารางที่ 3.2.2 จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีการปลูกกระเทียมอยู่ 2 ภาคเท่านั้น โดยภาคเหนือจะมีการเพาะปลูกกระเทียมมากที่สุดของประเทศไทย ในปี 2561 มีเนื้อที่เพาะปลูกกระเทียม 84,982 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 84,865 ไร่ ผลผลิต 90,237 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ 1,063 กิโลกรัมต่อไร่ สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2561 มีเนื้อเพาะปลูกกระเทียม 851 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 919 ไร่ ผลผลิต 745 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ 811 กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ 3.2.2 เนื้อที่ ผลผลิต ผลผลิตต่อไร่ กระเทียมรายภาคของประเทศไทย ปี 2560- 2561

ภาค	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561
เหนือ	70,927	84,982	67,836	84,865	68,651	90,237	1,012	1,063
ตะวันออกเฉียงเหนือ	851	932	828	919	529	745	639	811
รวม	717,778	85,914	68,664	85,784	69,180	90,982	1,008	1,061

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.2.3 การผลิตรายจังหวัด

จากข้อมูลในตารางที่ 3.2.3 จะพบว่าในปี 2561 จังหวัดที่มีเนื้อที่เพาะปลูกกระเทียมมากที่สุดของประเทศ 5 อันดับแรกได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง จังหวัดพะเยา จังหวัดลำพูน ตามลำดับ

สำหรับจังหวัดลำพูน ในปี 2561 มีเนื้อที่การเพาะปลูกเป็นอันดับที่ 5 ของประเทศไทย โดยมีเนื้อที่เพาะปลูก ในปี 2561 จำนวน 4,875 ไร่ เนื้อที่เก็บเกี่ยว 4,875 ไร่ ให้ผลผลิต 4,770 ตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ย 979 กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ 3.2.3 เนื้อที่ ผลิต ผลผลิตต่อไร่ กระเทียมรายจังหวัดของประเทศไทย ปี 2560 – 2561

จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก		เนื้อที่เก็บเกี่ยว		ผลผลิต		ผลผลิตต่อไร่	
	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561
เชียงราย	2,612	2,960	2,593	2,960	2,244	2,640	865	892
พะเยา	7,012	6,176	6,436	6,175	4,884	4,680	759	758
ลำปาง	5,856	6,471	5,783	6,446	4,612	5,253	798	815
ลำพูน	4,520	4,875	3,582	4,875	3,481	4,770	972	979
เชียงใหม่	28,262	32,589	27,059	32,570	31,111	39,222	1,150	1,204
แม่ฮ่องสอน	16,547	23,719	16,269	23,686	17,725	27,555	1,089	1,163
ตาก	3,370	4,087	3,370	4,077	2,526	2,946	750	723
แพร่	367	352	367	352	192	182	523	517
น่าน	893	872	893	871	518	494	580	567
อุดรดิตถ์	65	372	65	363	46	250	708	689
เพชรบูรณ์	1,423	2,509	1,419	2,490	1,312	2,245	925	902
ศรีสะเกษ	542	578	542	578	327	509	603	881
ชัยภูมิ	176	216	165	208	132	154	800	740
อื่น ๆ 1/	133	138	121	133	70	82	579	617
รวม	71,778	85,914	68,664	85,784	69,180	90,982	1,008	1,061

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

3.3 การผลิตของจังหวัดลำพูน

3.3.1 การผลิตกระเทียมจังหวัดลำพูน

จากข้อมูลสถิติการปลูกกระเทียมของจังหวัดลำพูน ในตารางที่ 3.3.1 เนื้อที่การเพาะปลูกกระเทียมของจังหวัดลำพูนมีปริมาณที่ลดลงเรื่อย ๆ สำหรับในปี 2561 จังหวัดลำพูนมีเนื้อที่เพาะปลูกรวมทั้งจังหวัดจำนวน 4,875 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 4,875 ไร่ และให้ผลผลิตกระเทียม 4,770 ตัน มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ที่ 978 กิโลกรัมต่อไร่

ตารางที่ 3.3.1 สถิติ เนื้อที่ ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ จังหวัดลำพูน ปี 2540 – 2561

ปี	เนื้อที่เพาะปลูก	เนื้อที่เก็บเกี่ยว	ผลผลิต	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	
	(ไร่)	(ไร่)	(ตัน)	ปลูก	เก็บ
2540	40,344	39,768	34,797	863	875
2541	31,322	31,267	25,903	827	828
2542	28,162	27,880	25,177	894	903
2543	26,436	26,172	25,326	958	968
2544	26,553	26,022	23,606	889	907
2545	22,546	22,517	20,472	908	909
2546	21,886	21,667	18,165	830	838
2547	16,514	16,394	17,406	1,054	1,062
2548	17,835	17,814	19,201	1,077	1,078
2549	15,256	15,104	15,943	1,045	1,056
2550	9,211	9,119	9,754	1,059	1,070
2551	9,395	9,255	10,034	1,068	1,084
2552	7,487	7,375	8,281	1,106	1,123
2553	7,102	7,031	7,628	1,074	1,085
2554	8,491	8,278	8,933	1,052	1,079
2555	6,331	6,007	6,046	955	1,006
2556	6,276	6,276	6,006	957	957
2557	3,452	3,447	3,355	972	973
2558	3,650	3,650	3,624	993	993
2559	3,165	3,165	3,235	1,022	1,022
2560	4,520	3,582	3,481	770	972
2561	4,875	4,875	4,770	978	978

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 4

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

4.1 ข้อมูลการนำเข้าและมูลค่าการนำเข้ากระเทียมแห้งของประเทศไทย

ประเทศไทย มีการนำเข้ากระเทียมแห้งในปี 2560 ตลอดทั้งปี จำนวน 6,008,383 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 351,695,481 บาท สำหรับในปี 2561 ประเทศไทยนำเข้ากระเทียมแห้ง จำนวน 7,483,231 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่า 314,655,348 บาท (ตารางที่ 4.1.1 และ 4.1.2)

ตารางที่ 4.1.1 ปริมาณการนำเข้ากระเทียม (แห้ง) รายเดือนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 - 2561

ปริมาณ : กิโลกรัม

เดือน	ปี พ.ศ.						
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
มกราคม	212,845	366,379	144,141	823,008	274,398	243,462	1,075,591
กุมภาพันธ์	256,934	174,431	163,231	219,230	300,419	375,176	670,261
มีนาคม	213,266	364,820	216,036	503,873	422,315	473,748	609,626
เมษายน	168,833	393,959	220,186	1,773,163	314,801	186,122	382,026
พฤษภาคม	177,845	170,979	170,995	1,986,087	238,457	404,403	454,349
มิถุนายน	150,274	188,735	133,496	1,050,663	361,113	573,701	434,886
กรกฎาคม	168,155	235,470	198,389	356,464	341,715	916,395	770,650
สิงหาคม	134,724	666,549	269,097	374,737	317,080	715,460	518,829
กันยายน	101,902	233,934	764,645	563,972	554,668	694,066	534,207
ตุลาคม	160,762	355,918	470,124	693,598	416,504	618,356	685,576
พฤศจิกายน	208,311	251,096	444,297	419,500	494,589	670,623	627,684
ธันวาคม	229,790	179,631	353,789	598,348	323,095	136,871	719,546
รวม	2,183,641	3,581,901	3,548,426	9,362,643	4,359,154	6,008,383	7,483,231

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือของ กรมศุลกากร

ตารางที่ 4.1.2 มูลค่าการนำเข้ากระเทียมแห้ง รายเดือนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 – 2561

มูลค่า : บาท

เดือน	ปี พ.ศ.						
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
มกราคม	8,178,436	12,633,096	7,083,535	16,934,946	15,737,736	12,179,507	43,162,224
กุมภาพันธ์	10,294,365	5,519,467	10,873,020	9,911,598	12,416,059	26,512,548	31,714,026
มีนาคม	9,414,074	13,852,373	12,297,618	20,472,562	19,710,159	33,115,816	28,856,131
เมษายน	12,066,068	7,418,736	8,109,697	41,531,594	16,093,162	17,898,174	21,301,981
พฤษภาคม	11,505,272	7,346,456	9,255,411	46,903,176	12,746,295	38,844,881	20,872,802
มิถุนายน	9,763,375	6,350,155	7,875,828	28,766,281	17,163,147	41,698,756	25,023,929
กรกฎาคม	5,545,649	8,978,907	10,641,713	17,566,574	17,305,771	33,916,208	28,577,815
สิงหาคม	8,152,757	15,332,509	8,773,683	14,720,004	15,478,734	43,394,994	22,486,427
กันยายน	3,884,993	9,295,186	15,138,533	23,624,505	26,525,331	32,931,109	23,799,171
ตุลาคม	9,501,130	10,400,143	13,412,786	22,850,917	18,902,201	29,191,816	24,500,213
พฤศจิกายน	13,841,311	13,380,162	14,566,657	14,072,976	26,790,289	32,887,183	20,721,034
ธันวาคม	6,084,881	11,772,757	13,841,102	21,184,666	16,506,707	9,124,489	23,639,595
รวม	108,232,311	122,279,947	131,869,583	278,539,799	215,375,591	351,695,481	314,655,348

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือของ กรมศุลกากร

4.2 ข้อมูลการส่งออก และมูลค่าการส่งออก กระเทียมแห้งของประเทศไทย

สำหรับการส่งออกกระเทียมแห้งของประเทศไทยนั้น จากสถิติในตลอดปี 2560 ประเทศไทยมีการส่งออกกระเทียมแห้ง จำนวน 149,519 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่าการส่งออกจำนวน 32,368,051 บาท สำหรับในปี 2561 ประเทศไทยมีการส่งกระเทียมแห้ง จำนวน 173,289 กิโลกรัม คิดเป็นมูลค่าการส่งออก จำนวน 28,866,931 บาท (ตามตารางที่ 4.2.1 และ 4.2.2)

ตารางที่ 4.2.1 ปริมาณการส่งออกกระเทียมแห้งรายเดือนของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555 - 2561

ปริมาณ : กิโลกรัม

เดือน	ปี พ.ศ.						
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
มกราคม	18,288	1,569	64,666	1,766	5,538	11,796	14,011
กุมภาพันธ์	6,065	19,810	7,907	12,010	19,894	2,151	16,869
มีนาคม	26,213	13,664	79,227	4,879	59,166	10,188	8,956
เมษายน	23,375	5,364	6,595	9,629	20,554	14,476	9,760
พฤษภาคม	16,854	7,391	36,313	85,311	41,088	6,470	16,217
มิถุนายน	27,328	59,610	21,685	5,551	1,866	8,794	13,217
กรกฎาคม	11,099	6,677	7,430	14,438	11,880	41,034	37,937
สิงหาคม	14,460	66,219	41,942	7,653	7,798	14,303	4,072
กันยายน	7,239	6,795	15,446	10,385	6,541	8,110	15,645
ตุลาคม	9,403	63,925	24,942	8,470	8,912	11,563	7,357
พฤศจิกายน	36,792	13,229	35,957	5,259	7,420	7,466	15,551
ธันวาคม	6,270	72,810	8,665	43,503	14,340	13,168	13,697
รวม	203,386	337,063	350,775	208,854	204,997	149,519	173,289

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือของ กรมศุลกากร

ตารางที่ 4.2.2 มูลค่าการส่งออกกระเทียมแห้งรายเดือนของประเทศไทย ปี 2555 - 2561

มูลค่า : บาท

เดือน	ปี พ.ศ.						
	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561
มกราคม	2,577,126	345,875	1,831,369	354,655	981,694	3,036,282	2,817,961
กุมภาพันธ์	784,125	1,905,326	1,199,300	1,817,886	2,636,079	462,245	3,268,959
มีนาคม	3,312,068	2,122,464	2,756,456	951,538	4,499,307	4,048,349	1,346,030
เมษายน	2,936,217	854,125	1,062,807	1,232,403	1,359,610	3,377,065	1,789,815
พฤษภาคม	2,349,830	992,412	1,544,778	5,878,099	3,673,866	1,637,503	3,433,636
มิถุนายน	2,864,360	1,254,599	1,517,755	1,313,243	440,830	2,140,284	2,214,629
กรกฎาคม	1,938,988	1,175,164	1,210,392	2,114,703	2,469,453	4,413,314	3,581,320
สิงหาคม	2,392,128	2,422,922	2,417,901	1,535,974	1,714,324	3,541,705	802,551
กันยายน	1,537,315	1,151,099	2,241,715	1,577,767	1,235,341	2,035,431	2,743,574
ตุลาคม	1,817,518	3,105,195	3,166,841	1,708,214	2,239,930	2,767,540	1,628,713
พฤศจิกายน	3,991,016	2,102,036	2,263,082	824,016	2,077,373	1,535,094	2,811,644
ธันวาคม	913,404	1,851,894	1,151,002	4,211,833	3,671,309	3,373,239	2,428,099
รวม	27,414,095	19,283,111	22,363,398	23,520,331	26,999,116	32,368,051	28,866,931

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยความร่วมมือของ กรมศุลกากร

4.3 ข้อมูลราคากระเทียม

4.3.1 ราคากระเทียมแห้งคละที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นา

จากสถิติข้อมูลตารางที่ 4.3.1 ราคากระเทียมแห้งคละที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นา เฉลี่ยทั่วประเทศ พบว่าราคาที่เกษตรกรขายได้ราคาเฉลี่ยสูงสุด ในปี 2560 เฉลี่ย 81.65 บาทต่อกิโลกรัม รองลงมาได้แก่ ปี 2557 ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 77.15 บาทต่อกิโลกรัม ในปี 2559 ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 75.47 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับในปี 2562 ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนกรกฎาคม 2562 เกษตรกรขายกระเทียมแห้งคละได้ในราคาเฉลี่ยละ 36.44 บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 4.3.1 ราคากระเทียมแห้งคละที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่นาเฉลี่ยรายเดือน ปี พ.ศ. 25240 - 2562

บาท / กิโลกรัม

ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	*ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	เฉลี่ย
2540	21.13	26.75	31.76	19.10	10.79	10.90	11.69	12.67	11.67	11.11	11.30	10.49	21.68
2541	11.55	11.30	16.60	19.86	22.68	21.52	21.57	23.63	23.09	27.16	-	33.94	17.91
2542	44.00	36.25	33.97	23.72	23.73	-	-	-	-	-	-	-	31.30
2543	31.50	32.38	18.75	25.09	21.57	21.57	20.84	23.18	22.38	23.51	22.73	21.44	24.88
2544	20.79	16.79	26.37	19.21	15.15	18.43	19.53	22.12	22.65	26.03	30.61	31.08	20.75
2545	32.93	28.18	19.16	20.17	24.15	24.26	25.54	27.44	29.69	33.38	36.43	36.15	24.59
2546	34.64	31.60	26.60	22.74	26.33	-	-	-	-	-	-	25.00	27.41
2547	22.00	23.77	16.23	17.28	19.64	19.00	-	-	-	-	-	-	19.40
2548	20.00	23.00	21.97	20.20	20.60	21.08	19.23	20.90	24.50	26.10	32.94	28.00	21.96
2549	29.80	26.82	25.60	25.61	30.42	31.51	34.33	37.02	41.39	44.90	58.32	52.17	27.52
2550	53.99	29.77	34.31	35.14	-	-	-	-	-	-	-	-	34.60
2551	24.50	17.22	17.21	15.25	19.51	19.50	21.75	22.50	-	-	-	-	17.81
2552	21.00	22.50	24.13	-	25.76	28.25	34.75	37.70	63.25	67.00	72.00	-	23.37
2553	58.50	45.36	50.24	60.59	-	-	-	-	-	-	-	-	49.53
2554	-	41.18	35.26	34.37	-	-	-	-	-	-	-	-	37.37
2555	-	-	-	29.27	29.03	-	-	-	-	-	-	-	29.27
2556	-	49.88	45.06	45.87	-	-	-	-	-	-	-	-	46.88
2557	-	85.99	76.93	27.52	-	-	-	-	-	-	-	-	77.15
2558	77.39	68.80	65.36	33.02	-	-	-	-	-	-	-	-	65.17
2559	-	68.80	82.55	49.92	60.80	65.35	66.37	66.37	-	-	-	-	75.47
2560	-	82.55	82.55	68.23	75.58	-	-	-	-	-	-	-	81.65
2561	-	96.31	35.89	32.65	31.90	33.52	36.34	39.60	42.39	-	-	-	57.81
2562	-	61.92	20.97	28.43	32.91	32.91	-	-	-	-	-	-	36.44

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำหรับปี 2562 ข้อมูล ณ กรกฎาคม 2562

4.3.2 ราคาซื้อขายกระเทียมของจังหวัดลำพูน

จากสถิติข้อมูลตารางที่ 4.3.2 ราคาซื้อขายกระเทียม (ปีการผลิต 2557/58 ถึง 2561/62) ราคากระเทียมสดชนิดคละที่เกษตรกรขายได้ พบว่าราคาที่เกษตรกรขายได้ราคาสูงสุด ได้แก่ปีการผลิต 2559/60 ราคา 12 – 15 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับในปีการผลิต 2561/62 ราคากระเทียมสดชนิดคละที่เกษตรกรขายได้ ราคา 7 – 9 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับราคากระเทียมชนิดแกลีบ (ขายส่ง) ในปีการผลิต 2561/62 กระเทียมแกลีบใหญ่ ราคาอยู่ที่ 47 บาทต่อกิโลกรัม กระเทียมแกลีบกลาง ราคาอยู่ที่ 47 - 48 บาทต่อกิโลกรัม และกระเทียมแกลีบเล็ก ราคาอยู่ที่ 49 - 50 บาทต่อกิโลกรัม

ตารางที่ 4.3.2 ราคาซื้อขายกระเทียม (ปีการผลิต 2557/58 ถึง 2561/62)

หน่วย : (บาท / กิโลกรัม)

สินค้า/ชนิดสินค้า	2557/58	2558/59	2559/60	2560/61	2561/62
1. สดคละ (ก.พ.- เม.ย.)	8 - 12	10 - 17	25 - 28	12 - 15	(มี.ค.) 7 - 9
2. แห้งคละ (เม.ย.-ส.ค.)	27 - 32	27 - 65	85 - 90	(ก.ค.) 20 - 22 (ส.ค.) 18 - 20 (ก.ย.) 14 - 22 (ต.ค.) 30 - 35	(มี.ค.) 27 - 28 (เม.ย.) 32 - 35 (พ.ค.) 30 - 33
3. มัดจุก	-	-	-	-	-
4. แกลีบ (ขายส่ง)	55 - 60 60 - 70	150 -	- -	กลีบใหญ่ = 50 กลีบกลาง = 52 กลีบเล็ก = 52-54	(กระเทียม ปี 2561/62) กลีบใหญ่ = 47 กลีบกลาง = 47-48 กลีบเล็ก = 49-50

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำพูน กลุ่มกำกับและพัฒนาเศรษฐกิจการค้า ข้อมูล ณ 17 พฤษภาคม 2562

หมายเหตุ : ราคาสดคละ และแห้งคละ เป็นราคาที่เกษตรกรได้รับ ส่วนราคาแกลีบเป็นราคาขายส่ง ณ แหล่งผลิตของผู้ประกอบการ

4.4 ต้นทุนการผลิตกระเทียม

4.4.1 ต้นทุนการผลิตกระเทียมแห้งเฉลี่ยทั่วประเทศ

ข้อมูลตารางที่ 4.4.1 เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในจังหวัดลำพูนปีการผลิตที่ 2560/61 มีต้นทุนการปลูกกระเทียมทั้งหมด 32,140 บาท/ไร่ ต้นทุนการปลูกเมื่อเทียบกับผลผลิตต่อไร่อยู่ 2,733 กิโลกรัม/ไร่ และต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัมแล้วเกษตรกรจะมีต้นทุนการปลูกกระเทียมเฉลี่ยอยู่ที่ 11.75 บาทต่อกิโลกรัม จากข้อมูลในตารางดังกล่าวจะพบว่าเกษตรกรมีต้นทุนในการปลูกกระเทียมจากค่าหัวพันธุ์ ค่าแรง ตลอดจนค่าดูแลและรักษา มากที่สุด

ตารางที่ 4.4.1 ต้นทุนการผลิตกระเทียมต่อไร่ ปีการผลิต 2560/61 จังหวัดลำพูน

ที่	รายการ	จำนวนเงิน (บาท/ไร่)
1	ค่าเช่าที่ต่อไร่ต่อปี	1,750
2	ค่าเตรียมดิน,/ แปลงปลูก	950
3	ค่าพันธุ์	9,800
4	ค่าแรงปลูก (จ้างเหมา)	2,000
5	ค่าฟาง	1,200
6	ค่าแรงงานในการดูแลรักษา	2,600
7	ค่าปุ๋ยเคมี	1,700
8	ค่าปุ๋ยคอก	800
9	ค่าสารเคมีป้องกันกำจัดโรค/แมลง	3,200
10	ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	390
11	ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องสูบน้ำ	150
12	ค่าเสื่อมของเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ (เครื่องสูบน้ำ + เครื่องพ่นยา)	400
13	ค่าแรงงานเก็บเกี่ยว (จ้างเหมา)	5,400
14	ค่าขนส่ง (จากแปลงถึงโรงเก็บ / บ้าน)	1,000
15	ค่าแรงงานขนในโรงเก็บ	800
รวมต้นทุนการผลิต/ไร่		32,140 บาท/ไร่
ผลผลิตเฉลี่ยกิโลกรัมสด/ไร่		2,733 กิโลกรัม/ไร่
ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย		11.75 บาท/กิโลกรัม

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดลำพูน

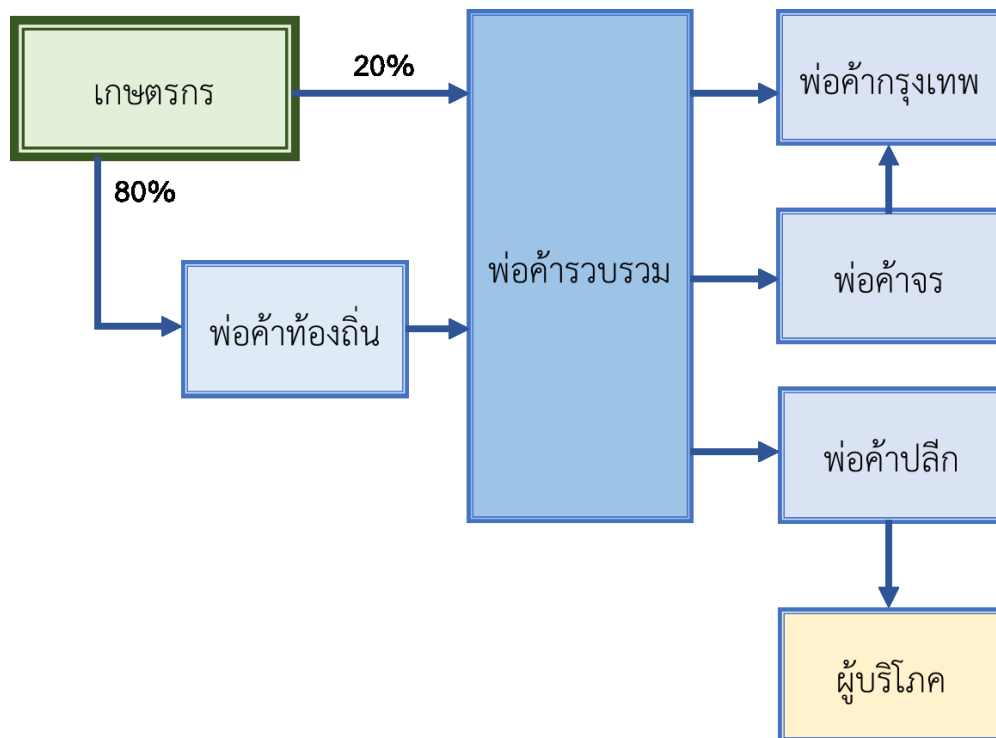

4.5 ช่องทางตลาดกระเทียมของจังหวัดลำพูน

ผลผลิตกระเทียมยังเป็นที่ต้องการของตลาดในประเทศและต่างประเทศ เนื่องจากพันธุ์ที่ใช้ปลูก เป็นพันธุ์ที่มีกลิ่นฉุนและรสชาติจัด แม้จะมีกระเทียมจากต่างประเทศเข้ามา สำหรับวิธีการตลาดกระเทียมของจังหวัดลำพูน จากรูปที่ 4.5 จะเห็นได้ว่า ผลผลิตกระเทียมของจังหวัดลำพูน ขายให้กับพ่อค้ารวบรวมทั้งหมด โดยที่เกษตรกรจะขายให้กับพ่อค้ารวบรวมโดยตรงประมาณ 20% ที่เหลืออีก 80% จะขายให้พ่อค้าท้องถิ่น หลังจากนั้นพ่อค้าท้องถิ่นรวบรวมผลผลิตกระเทียมขายให้กับพ่อค้ารวบรวมอีกทีหนึ่ง หลังจากนั้นผลผลิตกระเทียมจะกระจายไปยังพ่อค้าปลีก และพ่อค้าจรรก่อนจะถึงมือผู้บริโภค ในจังหวัด ต่างจังหวัด รวมทั้งกรุงเทพฯ สำหรับประเทศคู่ค้ากระเทียมที่สำคัญของประเทศไทย คือ สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย สหราชอาณาจักร และคู่แข่งที่สำคัญ คือ ประเทศจีน ประเทศเมียนมาร์

แผนภาพที่ 3 วิธีตลาดกระเทียมจังหวัดลำพูน

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำพูน

4.6 จุตรับซื้อ (โล้ง) โกดัง กระเทียม

โกดัง หรือจุตรับซื้อผลผลิตกระเทียมของจังหวัดลำพูน ส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตรวมผลผลิตรายใหญ่ของภาคเหนือ ส่วนใหญ่จะเป็นโกดังที่รับซื้อทั้งผลผลิตกระเทียมและหอมแดง โดยทั่วไป 1 โกดังจะซื้อกระเทียมประมาณ 25% ที่เหลืออีก 75% จะเป็นหอมแดง

ตารางที่ 4.6 รายชื่อ จุตรับซื้อ (โล้ง) โกดัง ผลผลิตกระเทียม ของจังหวัดลำพูน

ลำดับ	ชื่อเจ้าของโกดัง			เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	หมายเลขโทรศัพท์
1	นาย	สุชาติ	วงศ์ผืน	33/2	-	ป่าพลู	บ้านโฮ่ง	08-1992-9096
2	นาย	ชัยฤทธิ์	อูนันนาคาศ	65	-	ป่าพลู	บ้านโฮ่ง	08-1961-6182
3	นาย	ไพโรจน์	เดชอุป	151	-	ป่าพลู	บ้านโฮ่ง	-
4	นาย	สุวรรณ	นันทา	-	-	ป่าพลู	บ้านโฮ่ง	08-1764-2127
5	นาย	สมศักดิ์	ชัยศิขริน	-	-	ป่าพลู	บ้านโฮ่ง	0-5359-1310
6	นาย	ประทวน	วงศ์กิจติ	171/2	1	ศรีเตี้ย	บ้านโฮ่ง	0-5357-8371
7	นาง	ปิ่น	สังขชัย	90	9	ศรีเตี้ย	บ้านโฮ่ง	08-1882-2797
8	นาย	สุนทร	กันทะทิพย์	81	2	ศรีเตี้ย	บ้านโฮ่ง	-
9	นาง	วันทอง	สุดวงรัตน์	254	6	ศรีเตี้ย	บ้านโฮ่ง	0-5357-8694
10	นาย	สมภาพ	สิงห์ห้วย	107	4	ศรีเตี้ย	บ้านโฮ่ง	-
11	นาย	สุพร	อุปละ	3	5	ศรีเตี้ย	บ้านโฮ่ง	0-5357-8416
12	นาง	กัลญานี	จันทร์คำ	177/2	1	ศรีเตี้ย	บ้านโฮ่ง	08-1783-7282
13	นาย	มิตร	จินาท้าว	97	13	บ้านโฮ่ง	บ้านโฮ่ง	0-5355-0548
14	นาง	นิภา	เรือนมี	-	5	บ้านโฮ่ง	บ้านโฮ่ง	08-1882-6709
15	นาย	ศรีวัย	ลิ้นถาชี	29	12	บ้านโฮ่ง	บ้านโฮ่ง	-
16	นาย	ดี	ชมภูแก้ว	97	13	บ้านโฮ่ง	บ้านโฮ่ง	-
17	นาย	สุพจน์	ยะจอม	154	1	บ้านโฮ่ง	บ้านโฮ่ง	0-5359-1178
18	นาง	สายทอง	พรมพันธ์	276	1	บ้านโฮ่ง	บ้านโฮ่ง	0-5355-0238
19	นาย	มานะ	จินดาหลวง	99	3	เหล่ายาว	บ้านโฮ่ง	0-5357-8378
20	นาย	บรรเลง	ยะยอง	304	7	เหล่ายาว	บ้านโฮ่ง	0-5357-8218
21	นาย	นิกร	คำลือเกียรติ	146	8	เหล่ายาว	บ้านโฮ่ง	08-9553-8920
22	นาย	ณรงค์	พรมอนันต์	185	8	เหล่ายาว	บ้านโฮ่ง	08-1883-6871
23	นาง	พูนศรี	กันทะถ้ำ	182	11	เหล่ายาว	บ้านโฮ่ง	0-5357-8759
24	นาย	สุดใจ	ภูวิวัฒน์เผ่าพันธุ์	204	6	ริมปิง	เมืองลำพูน	0-5356-1204
25	นาย	สมานมิตร	ตั้งชัยวรรณ	26/1	6	ท่าตุม	ป่าซาง	0-5350-8469
26	นาง	อรุณ	บุญเจริญ	230	3	ม่วงน้อย	ป่าซาง	-

ที่มา : 1. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำพูน

บทที่ 5 มาตรการ นโยบายภาครัฐ

สำหรับสถานการณ์การผลิต ปี 2561/62 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้คาดการณ์ ณ วันที่ 4 มีนาคม 2562 คาดว่าจะมีพื้นที่เพาะปลูก 85,061 ไร่ ผลผลิต 89,605 ตัน ลดลงจากปี 2561 เนื่องจากราคากะเทียมแห้งใหญ่คละที่เกษตรกรขายได้ในปี 2561 ลดลงเกษตรกรจึงปรับเปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่า

5.1 การนำเข้าตามพันธกรณีความตกลงระหว่างประเทศ

5.1.1 WTO มติ ครม. เมื่อวันที่ 27 มี.ค. 61 เห็นชอบการเปิดตลาดกระเทียม ปี 2561-2563 ตามข้อผูกพันองค์การการค้าโลก (WTO) โดยปริมาณโควต้า 65 ตัน ภาษีในโควต้า 27% (ให้ออกส. เป็นผู้นำเข้าแต่เพียงผู้เดียว) นอกโควต้า 57%

5.1.2 AFTA ตั้งแต่ 1 ม.ค.53 ภาษีนำเข้าลดจากร้อยละ 5 เหลือ 0 โดยกรมการค้าต่างประเทศกำหนดหลักเกณฑ์การออกหนังสือรับรองและเงื่อนไขการนำเข้าดังนี้

- (1) เป็นนิติบุคคลที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้นำเข้ากระเทียมไว้กับกรมการค้าต่างประเทศเป็นรายปี (ตามแบบ ทอ.7 และทอ.8)
- (2) ให้นำเข้าเฉพาะกรณีที่น่าเข้ามาเพื่อใช้ในการกิจการตนเอง ในปริมาณที่ไม่เกินปริมาณที่ระบุไว้ในแผนการนำเข้าและการใช้ในการกิจการของตนเอง
- (3) ต้องนำเข้าช่วงเดือน ก.ค.- เดือน ต.ค. ของแต่ละปี และ
- (4) ให้นำเข้าทางด้าน ศุลกากรที่มีด่านตรวจพืชและด่านอาหารและยาหรือมีเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจของด่านดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่

5.2 มาตรการและแนวทางแก้ไขปัญห ปี 2562

5.2.1 กำหนดให้กระเทียมเป็นสินค้าควบคุม โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน (กกร.) สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมธนาคารไทย ได้ออกประกาศ ลงวันที่ 3 กรกฎาคม 2562) ดังนี้

- (1) ควบคุมการขนย้ายกระเทียมที่นำเข้าจากต่างประเทศ ปี 2562 ตั้งแต่ 400 กก. ขึ้นไปโดยทางบกหรือทางทะเล เข้าหรือออกจากจังหวัดที่ก าหนด52 จังหวัด ต้องขออนุญาตขนย้าย
- (2) ให้แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บและจัดทำบัญชีสินค้ากระเทียมที่นำเข้าจากต่างประเทศ

5.2.2 กำหนดให้กระเทียมเป็นสินค้าที่ต้องแสดงราคารับซื้อและราคาจำหน่ายขายปลีก

5.2.3 การกวดขันการนำเข้ากระเทียม คณะอนุกรรมการจัดการการผลิตและการตลาด กระเทียมหอมแดง หอมหัวใหญ่ และมันฝรั่ง มอบหมายกรมศุลกากรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการติดตามตรวจสอบ และปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้ากระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่และมันฝรั่ง อย่างเข้มงวด

5.2.4 แนวทางการแก้ไขปัญหา

(1) สนับสนุนการบริหารจัดการให้เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร ในการรวบรวมผลผลิต เพื่อทยอยจำหน่าย

(2) ประสานห้างค้าปลีกรายใหญ่และผู้ประกอบการให้เข้ามารับซื้อ รวมทั้งเชื่อมโยงตลาดโดยกระจายออกนอกแหล่งผลิต

(3) ประสานกรมศุลกากรกวดขันเรื่องการลักลอบนำเข้าการตรวจปล่อยสินค้าและการประเมินราคานำเข้ากระเทียมให้สอดคล้องใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง และให้นำแบบแจ้งตามประกาศ กกร. เป็นเอกสารประกอบการตรวจปล่อยสินค้าออกจากด่านฯ

(4) จัดประชุมเชื่อมโยงการตลาดและเจรจาซื้อขายสินค้ากระเทียมระหว่างกลุ่มเกษตรกรกับผู้ประกอบการโรงงาน/ผลิตภัณฑ์แปรรูป/Modern Trade

(5) โครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมจังหวัดเชียงใหม่ ปีการผลิต 2561/62 โดยการชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 3 ให้กับเกษตรกร ที่กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนจ่าย

5.3 มาตรการช่วยเหลือของจังหวัดลำพูน

จังหวัดลำพูนได้ออกประกาศจังหวัดลำพูน ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2561 เรื่อง การดำเนินโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม จังหวัดลำพูน ปีการผลิต 2560/61 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้วยคณะกรรมการบริหารกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ได้อนุมัติจัดสรรเงินกองทุนวงเงินจ่ายขาด ให้จังหวัดลำพูนดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมจังหวัดลำพูนปีการผลิต 2560/2561 โดยการสนับสนุนชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ ให้แก่เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกกระเทียมปีการผลิต 2560/2561 ไว้กับสำนักงานเกษตรอำเภอแห่งผลิตในจังหวัดลำพูน ที่กู้เงินผ่านธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อชะลอการจำหน่ายกระเทียมในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี วงเงินกู้รายละไม่เกิน 50,000 บาท (ตามพื้นที่ปลูกจริงไม่เกิน 5 ไร่ ๆ ละ 10,000 บาท) ระยะเวลาชดเชยดอกเบี้ยเงินกู้ 5 เดือน นับตั้งแต่ 15 พฤษภาคม 2561 ถึง 14 ตุลาคม 2561

เพื่อให้การดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยจังหวัดลำพูน ได้กำหนดการดำเนินการตามโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียม จังหวัดลำพูน ปีการผลิต 2560/61 ดังนี้

5.3.1 เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมจังหวัดลำพูนที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกกระเทียม ปีการผลิต 2560/61 ไว้กับสำนักงานเกษตรอำเภอแห่งผลิต สามารถสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่

5.3.2 คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตร ระดับอำเภอตรวจสอบพื้นที่เพาะปลูก ปริมาณผลผลิต และความเป็นเจ้าของ แล้วนำเสนอคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด เพื่อพิจารณาอนุมัติ ต่อไป

5.3.3 เกษตรกรที่สมัครเข้าร่วมโครงการฯ และผ่านอนุมัติ ตามข้อ 2 นำเอกสารหลักฐานไปยื่นกู้ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาที่ตนเองเป็นลูกค้าตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

5.4 ระเบียบและหลักเกณฑ์การนำเข้ากระเทียมทั้งสดและแห้งขอบเขตในการควบคุม

1. ต้องขออนุญาตนำเข้าโดยจะอนุญาตให้นำเข้ามาได้ในกรณีที่เกิดการขาดแคลนภายในประเทศ
2. นำเข้าจากประเทศสมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ 1947: เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งมาจากประเทศสมาชิก WTO หรือภาคีแกตต์ 1947 ต้องมีหนังสือรับรองการได้รับสิทธิชำระภาษีตามพันธกรณีตามความตกลงการเกษตร WTO และไม่ต้องขออนุญาตนำเข้าหรือชำระค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 111) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 26 มกราคม 2539 ประกาศกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 117) พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2539)
3. นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - ออสเตรเลีย: เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากออสเตรเลียตามความตกลงการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลีย (TAFTA) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าโดยไม่ต้องขออนุญาตนำเข้าไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้าไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบนำเข้าและไม่มีการกำหนดปริมาณการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลีย พ.ศ. 2547 ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2547)
4. นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - นิวซีแลนด์: เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งตรงมาจากนิวซีแลนด์ตามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นไทย - นิวซีแลนด์ (TNZCEP) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าโดยไม่ต้องขออนุญาตนำเข้าไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการนำเข้าไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบนำเข้าและไม่มีการกำหนดปริมาณการนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นไทย - นิวซีแลนด์ พ.ศ. 2548 ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2548)

5. นำเข้าภายใต้ความตกลงอาเซียน - จีน: เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงมาจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีนตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ASEAN - China FTA) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศซึ่งส่งออกสินค้านั้นและหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนและไม่ต้องขออนุญาตนำเข้า (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องการนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีนพ.ศ. 2548 ลงวันที่ 2 พฤศจิกายน 2548)

6. นำเข้าภายใต้ความตกลงไทย - ญี่ปุ่น: เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงมาจากญี่ปุ่นที่นำเข้ามาตามความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจ (JTEPA) ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศญี่ปุ่นและหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องการนำสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลกเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงระหว่างราชอาณาจักรไทยและญี่ปุ่นสำหรับความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจพ.ศ. 2550 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2550)

7. นำเข้าภายใต้ความตกลงอาเซียน - ญี่ปุ่น: เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงมาจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และญี่ปุ่นภายใต้ความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมความตกลงต่างๆระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และญี่ปุ่น(AJCEP)ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form AJ) ที่ออกโดยรัฐบาลหรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรือรัฐบาลญี่ปุ่นและหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องการนำสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลกเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมความตกลงต่างๆระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และญี่ปุ่นพ.ศ. 2552 ลงวันที่ 29 พฤษภาคม 2552)

8. นำเข้าภายใต้ความตกลงอาเซียน - เกาหลี: เฉพาะสินค้าที่มีถิ่นกำเนิดและส่งออกตรงมาจากประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลีตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่างๆระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลีต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบฟอร์มเอเค (Form AK) และหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องการนำสินค้าที่ประเทศไทยมีพันธกรณีตามความตกลงการเกษตรภายใต้องค์การการค้าโลกเข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่างๆระหว่างรัฐบาลประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐเกาหลีพ.ศ. 2553 ลงวันที่ 22 มีนาคม 2553)

9. นำเข้าภายใต้ความตกลงอาเซียน: เฉพาะสินค้าที่ผลิตและส่งมาจากประเทศภาคีอาเซียนต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าแบบฟอร์มดี (Form D) ที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่มีอำนาจออกหนังสือรับรองดังกล่าวของประเทศที่ส่งออกหนังสือรับรองแสดงการได้รับสิทธิในการยกเว้นภาษีทั้งหมดหรือบางส่วนใบรับรองหรือเอกสารหลักฐานอื่นใดซึ่งแสดงว่าสินค้านั้นมีความปลอดภัยต่อชีวิตหรือสุขภาพมนุษย์ สัตว์หรือพืชและใบรับรองว่าเป็นพืชที่ไม่ได้ตัดต่อสารพันธุกรรมหรือเอกสารหลักฐานอื่นใดซึ่งแสดงการรับรองว่าเป็นพืชที่ไม่ได้รับการตัดต่อสารพันธุกรรมได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรการอื่นที่มีใช้มาตรการทางภาษี (ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์เรื่องการนำมันฝรั่งหอมหัวใหญ่กระเทียมลำไยแห้งพริกไทยและเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่เข้ามาในราชอาณาจักรตามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนพ.ศ. 2553 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2553)

10. การรายงานการนำเข้า: ผู้ได้รับหนังสือรับรองต้องรายงานการนำเข้าต่อกรมการค้าต่างประเทศ ภายใน 20-30 วัน (ดูเงื่อนไขตามระเบียบของแต่ละความตกลงฯ) ตามแบบที่กำหนด นับแต่วันที่นำสินค้าเข้าแต่ละครั้ง พร้อมสำเนาใบขนสินค้าขาเข้าที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรสักรายการถูกต้อง

บทที่ 6 เขตการค้าเสรี (FTA) กับสินค้ากระเทียม

6.1 ความหมายของ FTA

เขตการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) หมายถึง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจโดยมีเป้าหมายเพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกันภายในกลุ่มลงให้เหลือน้อยที่สุด หรือเป็น 0 % และใช้อัตราภาษีปกติที่สูงกว่ากับประเทศนอกกลุ่ม การทำเขตการค้าเสรีในอดีตมุ่งเน้นด้านการเปิดเสรีด้านสินค้า (goods) โดยการลดภาษีและอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษีเป็นหลัก แต่เขตการค้าเสรีในระยะหลังๆ นั้น รวมไปถึงการเปิดเสรีด้านบริการ (services) และการลงทุนด้วย

เขตการค้าเสรีที่สำคัญในปัจจุบัน คือ AFTA และ NAFTA ซึ่งขณะนี้สหรัฐฯ อยู่ในระหว่างการเจรจาทำเขตการค้าเสรีในภูมิภาคอเมริกา (Free Trade Area of the Americas : FTAA) โดยตั้งเป้าหมายที่จะให้การเจรจาเสร็จสิ้นในปี พ.ศ.2548

6.2 หลักการในการจัดทำ FTA ของประเทศไทย

หลักการในการจัดทำเขตการค้าเสรีของประเทศไทย มีดังนี้

1. การจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรี ควรทำในกรอบกว้าง (Comprehensive) ครอบคลุมการเปิดเสรีทั้งการค้าสินค้าและบริการ และการลงทุน รวมทั้งการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ควรมีความยืดหยุ่น (Flexibility) ให้สอดคล้องกับระดับการพัฒนาของประเทศคู่เจรจาเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ทั้งสองฝ่าย
2. การจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรีควรให้สอดคล้องกับกฎของ WTO ซึ่งมีเงื่อนไขให้การเปิดเสรีครอบคลุมการค้าสินค้า/บริการอย่างมากพอ (Substantial) สร้างความโปร่งใส และเปิดให้สมาชิกอื่นตรวจสอบความตกลง
3. การจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรี ควรยึดหลักการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ (Reciprocate) และเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดยคำนึงถึงสถานะของไทยที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาในกรณีที่คุณ์เจรจาเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ไทยควรเรียกร้องความยืดหยุ่นเพื่อให้มีเวลาในการปรับตัวนานกว่า หรือทำข้อผูกพันในระดับต่ำกว่า
4. การจัดทำความตกลงเขตการค้าเสรี ควรให้ครอบคลุมเรื่องมาตรการสุขอนามัย และมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีอื่นๆ (NTM) ด้วย

5. ความตกลงเขตการค้าเสรี ควรมีมาตรการต่างๆ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบต่อบุตรสาหร่ายภายในและหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามพันธกรณี เช่น มาตรการ AD, CVD การใช้มาตรการคุ้มกัน (Safeguards) การใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากร ซึ่งทำให้การดำเนินการตามพันธกรณีไม่มีผลในการเปิดตลาด รวมทั้งกำหนดกลไกการยุติปัญหาหรือข้อพิพาทอย่างเป็นธรรม

6. ในการจัดทำเขตการค้าเสรีควรให้ผลในทางปฏิบัติโดยเร็ว ทั้งนี้ อาจมีการเจรจา ตกลงในเรื่องที่จะเป็นการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ระหว่างกันก่อน (Early Harvest)

6.3 ประโยชน์และผลกระทบจาก FTA ของประเทศไทย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะประเทศไทยจะได้รับ มีดังนี้

1. ช่วยให้มีการขยายการค้าและการลงทุนระหว่างกันมากขึ้น และเป็นการกระจายแหล่งส่งออกและนำเข้า
2. ใช้เป็น Gateway ไปสู่ภูมิภาคใกล้เคียง เช่น แอฟริกาใต้ เป็นประตูสู่ประเทศในทวีปแอฟริกา และบาหลีเรน เป็น Gateway สู่กลุ่ม GCC
3. เป็นการแก้ไขและลดอุปสรรคทางการค้าและการลงทุน เพราะการจัดทำเขตการค้าเสรีจะต้องมีการลดภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษีให้เหลือน้อยที่สุด
4. เป็นการสร้างพันธมิตรที่จะเกื้อกูลกันทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการเพิ่มบทบาทและอำนาจต่อรองของไทยในเวทีโลก ผู้ที่จะได้รับประโยชน์ ได้แก่

ผู้ผลิต จะได้รับประโยชน์จากการนำเข้าวัตถุดิบราคาถูก จะทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ผู้ส่งออก จะได้รับประโยชน์จากส่งออกสินค้าและบริการได้มากขึ้น เนื่องจากได้รับประโยชน์จากการลดภาษีสินค้า รวมทั้งการลด/ขจัดมาตรการที่มีใช้ภาษีให้เหลือน้อยที่สุด ซึ่งเป็นการขยายตลาดและเพิ่มศักยภาพในการส่งออก

ผู้นำเข้า จะได้รับประโยชน์จากการนำเข้าวัตถุดิบราคาถูก และสามารถนำเข้าจากแหล่งนำเข้าจากหลายประเทศ

ผู้บริโภค ก็จะได้รับประโยชน์จากการที่สามารถซื้อสินค้าได้ในราคาที่ถูกลง และสามารถเลือกซื้อสินค้าได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

ผลกระทบ ผู้ผลิตในบางอุตสาหกรรมและบริการบางสาขาอาจจะมีผลกระทบบ้าง เช่น ผู้ผลิตที่มีประสิทธิภาพการผลิต/แข่งขันกับต่างประเทศในระดับต่ำ จำเป็นต้องเร่งปรับปรุงศักยภาพและมาตรฐานการผลิต ตลอดจนจะเกิดต้นทุนในการปรับตัว (Adjustment Cost) เนื่องจากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไทยไปสู่สาขาที่ไทยมีความพร้อม/ได้เปรียบ และในกรณีที่ไม่สามารถแข่งขันได้ก็จำเป็นต้องออกจากธุรกิจนี้ไป

6.4 FTA ของประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ

ปัจจุบัน ไทยได้ดำเนินการเจรจาเพื่อจัดทำเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ ทั้งในระดับทวิภาคีและภูมิภาค ในเกือบทุกภูมิภาคทั่วโลก รวมหลายประเทศ ได้แก่

1. **ภูมิภาคเอเชีย** ได้แก่ จีน ได้มีการลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน-จีนไปแล้ว ได้มีการลดภาษีสินค้ากลุ่มแรกภายใต้ Early Harvest Programme ในพิกัด 01-08 ได้แก่ สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ อาหารทะเล นมและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์จากพืชและสัตว์ ผักและผลไม้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 และภาษีจะลดลงเหลือ 0% ภายในปี 2549 สำหรับไทย-จีน ได้มีการลงนามในความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ ระหว่างไทย-จีน เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2546 ณ กรุงปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน สาระสำคัญของความตกลงครอบคลุมเรื่องการลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ทุกรายการ ตามพิกัดศุลกากรตอนที่ 07-08 (116 รายการ ตามพิกัดศุลกากร 6 หลัก) ให้เหลือ 0% ภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2546 อินเดีย ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 ซึ่งมีสาระสำคัญ คือ การค้าสินค้า การเจรจาจะเริ่มต้นเดือนมกราคม 2547 ให้เสร็จภายในเดือนมีนาคม 2548 และภาษีจะลดเหลือ 0 ภายในปี 2553 การค้าบริการและการลงทุน ให้เปิดเสรีในสาขาที่มีความพร้อมก่อน เริ่มเจรจาต้นเดือนมกราคม 2547 ให้เสร็จภายในเดือนมกราคม 2549 การลดภาษีสินค้าบางส่วนทันที (Early Harvest Scheme) จำนวน 82 รายการ ซึ่งจะลดภาษีแบบสัดส่วน โดยทยอยลดภาษีลงแต่ละปีในอัตราร้อยละ 50 75 และ 100 ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2547 จนถึง 1 กันยายน 2549 ญี่ปุ่น นายกรัฐมนตรีของไทยและญี่ปุ่น ได้ร่วมกันประกาศเปิดการเจรจาหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEP) อย่างเป็นทางการ ในการประชุม ASEAN-Japan Commemorative Summit ระหว่างวันที่ 11-12 ธันวาคม 2003 ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ขณะนี้อยู่ระหว่างการเจรจายละเอียดรายการสินค้าและรูปแบบการลดภาษี BIMSTEC เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2547 ได้มีการลงนามในกรอบความร่วมมือ BIMSTEC ครอบคลุมการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ

2. **ตะวันออกกลาง** ได้แก่ บาห์เรน ได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดระหว่างไทย-บาห์เรนไปแล้ว และได้มีการลดภาษีสินค้าในเบื้องต้น (Early Harvest) จำนวน 626 รายการ คิดเป็นร้อยละ 86 ของมูลค่าการค้ารวม โดยมีอัตราภาษีอยู่ที่ ร้อยละ 0 และร้อยละ 3 แต่ขณะนี้ยังไม่มีผลใช้บังคับ เนื่องจากบาห์เรนอยู่ระหว่างขั้นตอนขอความเห็นชอบจากรัฐสภา

3. **อเมริกาเหนือ** ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ในระหว่างการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยและประธานาธิบดีสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2546 ที่กรุงเทพฯ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงที่จะทำ FTA ระหว่างกันโดยได้เริ่มเจรจาเมื่อช่วงกลางปี 2547 เม็กซิโก อยู่ในระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้ง เขตการค้าเสรี

4. **อเมริกาใต้** ได้แก่ เปรู ได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างไทยและเปรู ระหว่างการประชุม APEC เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2546 ที่ประเทศไทย ขณะนี้ อยู่ในระหว่างการเจรจา และกำหนดแผนจะเจรจาให้เสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน 2547 เพื่อให้ทันการเยือนเปรูของนายกรัฐมนตรีไทย

5. **โอเชียเนีย** ได้แก่ ออสเตรเลีย ลงนามความตกลงฯ เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2547 ที่กรุงแคนเบอร์รา ประเทศออสเตรเลีย ความตกลงฯ เริ่มมีผลบังคับใช้ 1 มกราคม 2548 นิวซีแลนด์ ในการหารือระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยและนิวซีแลนด์ ระหว่างการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2546 ณ ประเทศไทย ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้ทำการศึกษาร่วมกันถึงความเป็นไปได้ในการทำ CEP ระหว่างสองประเทศโดยเร็ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการเจรจา คาดว่าจะสามารถบรรลุความตกลงได้ในปลายปี 2547

6. **ยุโรป** ได้แก่ กลุ่ม EFTA อยู่ในระหว่างการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งเขตการค้าเสรี

6.5 ยุทธศาสตร์การทำ FTA ของประเทศไทย สาขาการเกษตร

จากการหารือระหว่างภาครัฐ เอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและนักวิชาการ ไทยได้วางยุทธศาสตร์การทำ FTA ของไทยรายสาขาที่สำคัญ ดังนี้

1. เน้นสินค้าเกษตรที่ไทยมีศักยภาพในการแข่งขันสูง เช่น ข้าว ผลไม้เมืองร้อน ยางพารา และอาหารแปรรูปชนิดต่างๆ
2. กำหนดให้มีระยะเวลาในการปรับตัวที่นานเพียงพอสำหรับสินค้าเกษตรที่มีความอ่อนไหว
3. ให้มีการเจรจาเพื่อแก้ปัญหาเรื่องมาตรฐานด้านสุขอนามัย ความปลอดภัยของอาหารและสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกันให้มีความร่วมมือกันในเรื่องการอำนวยความสะดวกทางการค้าโดยจัดทำความตกลงยอมรับมาตรฐานสินค้าซึ่งกันและกัน (Mutual Recognition Arrangement: MRA) รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยีระหว่างกัน
4. ให้มีการกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรนำเข้า เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้บริโภคชาวไทย

6.6 การกำหนด พิกัดฮาร์โมนไนซ์ (HS CODE 2007) สินค้ากระเทียม

ประเทศไทยภายใต้ภาคีสมาชิกขององค์การศุลกากรโลก และเป็นภาคีอนุสัญญาระบบฮาร์โมนไนซ์ขององค์การศุลกากรโลก ซึ่งตามอนุสัญญาดังกล่าวได้มีการปรับปรุงการจำแนกประเภทสินค้าตามระบบพิกัดฮาร์โมนไนซ์ ครั้งที่ 4 และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป ประกอบกับประเทศไทยซึ่งเป็นสมาชิกอาเซียนได้ร่วมลงนามและรับพิธีสารว่าด้วยการนำพิกัดศุลกากรฮาร์โมนไนซ์อาเซียนมาใช้ (AHTN) โดยพิธีสารดังกล่าวได้กำหนดให้ใช้พิกัดศุลกากรในระดับ 8 หลักร่วมกัน และขยายการใช้พิกัดดังกล่าวกับสินค้านอกกลุ่มสมาชิกอาเซียนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป

สำหรับประเทศไทยได้ออก พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร(ฉบับที่ 4) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป ตามระบบพิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนไนซ์ฉบับแก้ไขใหม่ ปี 2007 (HS CODE 2007) สำหรับกระเทียมตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 4) 2549 ของประเทศไทย ได้กำหนดสินค้ากระเทียมอยู่ในหมวดที่ 2 ตอนที่ 7 พืชผักรวมทั้งรากและหัวบางชนิดที่บริโภคได้ ประเภท 07.03 ประเภทย่อย 0703.20 ตามตารางที่ 6.6.1

ตารางที่ 6.6.1 พิกัดอัตราศุลกากรฮาร์โมนไนซ์ สินค้ากระเทียมของประเทศไทย

ประเภท	ประเภทย่อย	รหัสสถิติ	รายการ			
				ตาม ราคา ร้อยละ	ตามสภาพ	
					หน่วย	หน่วยละ บาท
07.03			หอมหัวใหญ่ หอมหัวเล็ก กระเทียม ลีกลี และพืชผักจำพวกหอมกระเทียมอื่น ๆ สดหรือแช่เย็น	60	-	-
	0703.20		- กระเทียม			
	0703.20.10	000/KGM	-- หัวสำหรับขยายพันธุ์	60	กิโลกรัม	6.25
	0703.20.90		-- อื่น ๆ	60	กิโลกรัม	
	0703.90		- ลีกลี และพืชผักจำพวกหอมกระเทียมอื่น ๆ			
	0703.90.10	000/KGM	-- หัวสำหรับขยายพันธุ์	60	กิโลกรัม	6.25
	0703.90.90	000/KGM	-- อื่น ๆ	60	กิโลกรัม	6.25

ตารางที่ 6.6.1 พิกัดอัตราศุลกากร Harmonized System สินค้ากระเทียมของประเทศไทย (ต่อ)

ประเภท	ประเภทย่อย	รหัสสถิติ	รายการ			
				ตาม ราคา ร้อยละ	ตามสภาพ	
					หน่วย	หน่วยละ บาท
07.12	0712.90.10 0712.90.90		พืชผักแห้ง ทั้งต้นหรือทั้งหัว ตัด ฝาน ทำให้ แตก หรือเป็นผง แต่ต้องไม่จัดทำมากไป กว่านี้	60	-	-
			- พืชผักอื่น ๆ รวมทั้งผักต่าง ๆ ผสมกัน			
			-- กระเทียม	60	-	-
			-- อื่น ๆ	60	-	-

ที่มา : บัญชีท้ายพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2549 หน้า 27 และหน้า 30

6.7 เขตการค้าเสรี (FTA) กระเทียมระหว่างไทยกับคู่เจรจา

6.7.1 ไทย - ออสเตรเลีย

ไทย

- ไม่กำหนดโควตานำเข้า
- ไม่เก็บภาษี

ออสเตรเลีย

- ไม่เก็บภาษี

แหล่งกำเนิดสินค้า

- การนำเข้าจากออสเตรเลียต้องมีใบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

การส่งออกปอออสเตรเลีย

- ปี 2549 ประเทศไทยส่งออกกระเทียมสดไปออสเตรเลีย 1.7 ตัน มูลค่า 0.2 ล้านบาท และกระเทียมแห้ง (ไม่เป็นผง) จำนวน 1.1 ตัน มูลค่า 2.0 ล้านบาท

6.7.2 ไทย – นิวซีแลนด์

ไทย

- ลดภาษีลงจาก 35% เป็น 0 ทันทีในวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 เป็นต้นไป

การส่งออกนิวซีแลนด์

- ปี 2549 ประเทศไทยส่งออกกระเทียมสดไปนิวซีแลนด์ 1.2 ตัน มูลค่า 0.14 ล้านบาท

6.7.3 ASEN – จีน

ไทย – จีน

มีการลงนามให้ความตกลงเร่งลดภาษีสินค้า (Early Harvest Program) ผัก ผลไม้ ทุก รายการ ตามพิกัด 07 – 08 ตั้งแต่ ตุลาคมในปี 2546

- ไม่ต้องขออนุญาตนำเข้า
- การนำเข้านอกโควตาเก็บภาษีร้อยละ 143.6 สิ้นสุดปี 2561

ASEAN – จีนออสเตรเลีย

- ลดภาษีตามความตกลงภายใต้ Early Harvest Program พิกัด 01 – 08 หายยลดภาษีตั้งแต่ 1 มกราคม 2548 และเหลือ 0% ในปี 2549
- ไม่ต้องขออนุญาตการนำเข้า

การส่งออกไปจีน

- ปี 2549 ประเทศส่งออกกระเทียมแห้ง (เป็นผง) ไปประเทศจีน 2.5 ตัน มูลค่า 0.4 ล้านบาท

6.7.4 ไทย – อินเดีย

- สินค้ากระเทียมไม่อยู่ในบัญชีการเร่งลดภาษีสินค้าทันที (จำนวน 82 รายการ)
- อยู่ระหว่างการหารือร่างตัวบทความตกลงการค้า (Draft Agreement on Trade in Goods) ซึ่งสามารถตกลงกันได้ประเด็นสำคัญส่วนใหญ่ โดยการลดภาษีสินค้าระยะต่อไปจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสินค้าปกติ (Normal Track) กลุ่มสินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track)

การส่งออกไปอินเดีย

- ปี 2549 ประเทศไทยส่งออกกระเทียมแห้ง (เป็นผง) ไปอินเดียมีมูลค่าเล็กน้อย (ไม่มีการส่งออกกระเทียมสด/แห้ง)

6.7.5 ไทย – ญี่ปุ่น

ไทย

- กระเทียมสด ลดภาษีจาก 27% เป็น 0 ทันที
- กระเทียมแห้ง ลดภาษีจาก 40% เป็น 0 ในปี 2559

ญี่ปุ่น

- กระเทียมสด ลดลงจาก 3% เป็น 0 ในปี 2556
- กระเทียมแห้ง ลดลงจาก 9% เป็น 0 ในปี 2554

การส่งออกญี่ปุ่น

- ปี 2549 ประเทศไทยส่งออกกระเทียมสดไปประเทศญี่ปุ่น 99.4 ตัน มูลค่า 6.5 ล้านบาท และกระเทียมแห้ง (ไม่เป็นผง) เล็กน้อย

บทที่ 7

มาตรฐานสินค้ากระเทียม

กระเทียมเป็นสินค้าเกษตรที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและการส่งออก การกำหนดมาตรฐานกระเทียม จึงมีความสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมพัฒนาคุณภาพในการผลิตให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้ผลิตผลกระเทียมมีมาตรฐานทั้งด้านคุณภาพและความปลอดภัย สร้างความน่าเชื่อถือให้เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภค รวมทั้งส่งเสริมการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 125 ตอนพิเศษ 139 ง ลงวันที่ 19 สิงหาคม พุทธศักราช 2551 มาตรฐานสินค้าเกษตรอาหารแห่งชาติ มกอช. 1508-2551 กระเทียม (GARLIC) โดยสรุปเนื้อหาสาระสำคัญ ดังนี้

7.1 ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาตินี้ครอบคลุมกระเทียม (garlic) พันธุ์ที่ผลิตเป็นการค้าที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Allium sativum* L. อยู่ในวงศ์ Alliaceae ซึ่งจำหน่ายในรูปกระเทียมแห้ง^{1/} มีการจัดเตรียมพร้อมจำหน่ายเพื่อการบริโภค ทั้งนี้ ไม่รวมกระเทียมที่ใช้สำหรับการแปรรูปในอุตสาหกรรมกระเทียม

ตามมาตรฐานนี้ แบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่

1. กระเทียมหัว
2. กระเทียมกลีบ

7.2 คุณภาพ

7.2.1 คุณภาพขั้นต่ำ

1. กระเทียมทุกชั้นคุณภาพ ต้องมีคุณภาพดังต่อไปนี้ เว้นแต่จะมีข้อกำหนดเฉพาะของแต่ละชั้นและเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้มีได้ตามที่ระบุไว้

1. กรณีกระเทียมหัว ต้องคงสภาพเป็นหัว มีเปลือกหุ้ม ในกรณีที่เป็กระเทียมกลีบต้องมีเปลือกหุ้มสมบูรณ์
2. มีสภาพสมบูรณ์ เนื้อแน่น^{2/}
3. ไม่งอก
4. ไม่เน่าเสีย หรือเสื่อมสภาพ ซึ่งทำให้ไม่เหมาะสมต่อการบริโภค
5. ปลายกลีบไม่มีดิ่งที่ยาวผิดปกติ
6. สะอาด และปราศจากสิ่งแปลกปลอมที่สามารถมองเห็นได้
7. ไม่มีศัตรูพืชที่มีผลกระทบต่องลักษณะทั่วไปของผลิตผล
8. ไม่มีความเสียหายของผลิตผลเนื่องจากศัตรูพืช

1/ สังเกตได้จากเปลือกนอก และเปลือกหุ้มกลีบทั้งหมดแห้ง

2/ เนื้อกระเทียมมีความเต่งตึง ไม่เหี่ยว หรือยุบ

9. ไม่มีความชื้นที่ผิดปกติจากภายนอก ยกเว้นหยดน้ำที่เกิดหลังจากการนำออกจากห้องเย็น
10. ไม่มีความเสียหายอันเนื่องมาจากอุณหภูมิสูง และ/หรือ อุณหภูมิต่ำ
11. ไม่มีกลิ่นแปลกปลอม และ/หรือ รสชาติที่ผิดปกติ
2. **กระเทียมต้องมีความแก่ได้ที่** เหมาะสมกับพันธุ์และพื้นที่ปลูก ต้องได้รับการเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุและการขนส่งอย่างระมัดระวัง เพื่อให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้เมื่อถึงปลายทาง

7.2.2 การแบ่งชั้นคุณภาพ

กระเทียมตามมาตรฐานนี้ แบ่งเป็น 3 ชั้นคุณภาพ ดังนี้

ชั้นพิเศษ (extra class)

กระเทียมในชั้นนี้ต้องมีคุณภาพดีที่สุด มีลักษณะตรงตามพันธุ์ โดย

1 กระเทียมหัว

- ไม่มีกลีบหลุด
- กลีบกระเทียมเกาะกันแน่น
- เปลือกด้านนอกสมบูรณ์ ไม่มีฉีกขาด
- ตัดรากชัดเจน แต่ต้องไม่ทำให้เกิดความเสียหายหรือบาดแผลที่ฐาน

2. กระเทียมกลีบ

- รูปทรงสม่ำเสมอ

ทั้งนี้ กระเทียมหัว และกระเทียมกลีบ ต้องไม่มีตำหนิ ในกรณีที่มีตำหนิต้องเป็นตำหนิผิวเล็กน้อยที่ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน โดยไม่มีผลต่อลักษณะทั่วไปของผลิตผล คุณภาพผลิตผล คุณภาพการเก็บรักษา และการจัดเรียงเสนอในภาชนะบรรจุ

ชั้นหนึ่ง (class I)

กระเทียมในชั้นนี้มีคุณภาพดี มีลักษณะตรงตามพันธุ์ โดย

1. กระเทียมหัว

- ไม่มีกลีบหลุด
- กลีบเกาะกันค่อนข้างแน่น
- เปลือกด้านนอกอาจฉีกขาดเล็กน้อย
- ความยาวรากไม่เกิน 0.5 cm

2. กระเทียมกลีบ

- อาจมีรูปทรงไม่สม่ำเสมอ

ทั้งนี้ กระเทียมหัว และกระเทียมกลีบ มีตำหนิได้เล็กน้อย โดยตำหนิดังกล่าวต้องไม่มีผลต่อลักษณะทั่วไปของผลิตผล คุณภาพผลิตผล คุณภาพการเก็บรักษา และการจัดเรียงเสนอในภาชนะบรรจุ และไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพเนื้อกระเทียม

ชั้นสอง (class II)

กระเทียมในชั้นนี้ ใช้สำหรับกระเทียมหัว ซึ่งรวมกระเทียมที่มีคุณภาพไม่เข้าชั้นที่สูงกว่า แต่มีคุณภาพขั้นต่ำตามที่กำหนดในข้อ 7.2.1 โดยอาจมีตำหนิได้ ดังนี้

- การฉีกขาดของผิวเปลือกด้านนอก หรือบางส่วนของเปลือกนอกหายไป
- รอยแผลที่สมานแล้ว หรือแผลถลอกเล็กน้อย
- รูปร่างอาจต่างจากปกติได้
- กลีบกระเทียมอาจหายไปได้ ไม่เกิน 2 กลีบต่อหัว

โดยกระเทียมยังคงลักษณะที่สำคัญในด้านคุณภาพผลิตผล คุณภาพการเก็บรักษา และการจัดเรียงเสนอในภาชนะบรรจุ

7.3 ขนาด

7.3.1 ขนาดของกระเทียมหัว พิจารณาจากเส้นผ่าศูนย์กลางของหัว โดยวัดจากความยาวเส้นผ่าศูนย์กลาง ณ ส่วนที่กว้างที่สุดของกระเทียม ดังนี้

ตารางที่ 7.3.1 ขนาดของกระเทียมหัว

รหัสขนาด	เส้นผ่าศูนย์กลาง (cm)
1	> 3.5
2	> 3.0 ถึง 3.5
3	> 2.5 ถึง 3.0
4	1.5 ถึง 2.5
5	5 < 1.5

ที่มา : สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

7.3.2 ขนาดของกระเทียมกลีบ พิจารณาจากน้ำหนักต่อกลีบ หรือจำนวนกลีบต่อ 100 g อย่างไม่อย่างหนึ่ง ดังนี้

ตารางที่ 7.3.2 ขนาดของกระเทียมกลีบ

รหัสขนาด	น้ำหนักต่อกลีบ (g)	จำนวนกลีบต่อ 100 g
1	> 3.0	≤ 30
2	2.0 ถึง 3.0	> 30 ถึง 50
3	< 2.0 ถึง 1.0	> 50 ถึง 100
4	< 1.0	> 100

การแบ่งชั้นคุณภาพและข้อกำหนดเรื่องขนาดในมาตรฐานนี้ สามารถนำไปใช้พิจารณาในทางการค้า โดยนำข้อกำหนดการแบ่งชั้นคุณภาพไปใช้ร่วมกับข้อกำหนดเรื่องขนาด เพื่อกำหนดเป็นชั้นทางการค้า ซึ่งคู่ค้าอาจมีการเรียกชื่อชั้นทางการค้าที่แตกต่างกันขึ้นกับความต้องการของคู่ค้าหรือตามข้อจำกัดที่มีเนื่องมาจากฤดูกาล

7.4 เกณฑ์ความคลาดเคลื่อน

เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนเรื่องคุณภาพและขนาดที่ยอมให้มีได้ในแต่ละภาชนะบรรจุ สำหรับผลิตภัณฑ์ไม่เข้าชั้นที่ระบุไว้มีดังนี้

7.4.1 เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนเรื่องคุณภาพ

1. ชั้นพิเศษ (extra class)

ไม่เกิน 10% โดยจำนวนหรือน้ำหนักของกระเทียมที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของชั้นพิเศษ แต่เป็นไปตามคุณภาพชั้นหนึ่ง หรือคุณภาพยังอยู่ในเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของคุณภาพชั้นหนึ่ง

2. ชั้นหนึ่ง (class I)

ไม่เกิน 10% โดยจำนวนหรือน้ำหนักของกระเทียมที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของชั้นหนึ่ง แต่เป็นไปตามคุณภาพชั้นสอง หรือคุณภาพยังอยู่ในเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนของคุณภาพชั้นสอง

3. ชั้นสอง (class II)

มีกระเทียมที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของชั้นสอง หรือไม่ได้คุณภาพขั้นต่ำ ไม่เกิน 15% โดยจำนวนหรือน้ำหนักของกระเทียม แต่ต้องไม่มีกระเทียมที่ไม่เหมาะสมต่อการบริโภค

7.4.2 เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนเรื่องขนาด

กระเทียมทุกระหัสขนาด มีกระเทียมขนาดที่ใหญ่หรือเล็กกว่าชั้นถัดไปหนึ่งชั้นปนมาได้ไม่เกิน 10% โดยจำนวนหรือน้ำหนักของกระเทียม

7.5 การบรรจุและการจัดเรียงเสนอ

7.5.1 ความสม่ำเสมอ

กระเทียมที่บรรจุในแต่ละภาชนะบรรจุ ต้องมีความสม่ำเสมอ ทั้งในเรื่องของพันธุ์ คุณภาพ ขนาด และสีกรณีที่มีมองเห็นจากภายนอกภาชนะบรรจุ กระเทียมในส่วนที่มองเห็นต้องเป็นตัวแทนของผลิตผลทั้งหมด

7.5.2 การบรรจุ

ต้องบรรจุกระเทียมในลักษณะที่สามารถเก็บรักษากระเทียมได้เป็นอย่างดี วัสดุที่ใช้ภายในภาชนะบรรจุต้องสะอาด และมีคุณภาพ สามารถป้องกันความเสียหายที่จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของกระเทียม หากมีการใช้วัสดุ โดยเฉพาะกระดาษหรือตราประทับที่มีข้อกำหนดทางการค้าสามารถทำได้ หากการพิมพ์หรือการแสดงฉลากใช้หมึกพิมพ์หรือกาวที่ไม่เป็นพิษ

7.5.3 รายละเอียดของภาชนะบรรจุ

ภาชนะบรรจุต้องมีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะ มีการถ่ายเทอากาศที่ดี ไม่มีกลิ่นและสิ่งแปลกปลอม และมีคุณสมบัติทนทานต่อการขนส่ง และรักษาคุณภาพกระเทียมได้

7.5.4 การจัดเรียงเสนอ

กระเทียมมีการจัดเสนอในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. กระเทียมหัว มี 2 แบบ ดังนี้

1.1 แบบหัวเดี่ยว โดยกระเทียมที่ตัดแต่งราก และใบแล้ว มีความยาวใบไม่เกิน 1 cm ทั้งนี้ อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามข้อกำหนดของคู่ค้า

1.2 แบบมัด โดยนำกระเทียมมามัดรวมกัน และมีการตัดแต่งราก

2. กระเทียมกลีบ

7.6 เครื่องหมายและฉลาก

7.6.1 ภาชนะบรรจุสำหรับผู้บริโภค

อย่างน้อย ต้องมีข้อความแสดงรายละเอียดที่ภาชนะบรรจุกระเทียมให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน ไม่เป็นเท็จ หรือหลอกลวง ดังต่อไปนี้

1. ประเภทของผลิตภัณฑ์

ระบุข้อความว่า “กระเทียม” และ/หรือ “ชื่อพันธุ์กระเทียม”

2. น้ำหนักสุทธิเป็นกรัม หรือกิโลกรัม

3. ข้อมูลผู้ผลิตและผู้จำหน่าย

ให้ระบุชื่อและที่ตั้งของสถานที่ผลิต หรือแบ่งบรรจุ หรือจัดจำหน่าย ทั้งนี้อาจแสดงชื่อและที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ผลิต หรือผู้แบ่งบรรจุก็ได้ กรณีกระเทียมนำเข้าให้ระบุชื่อและที่ตั้งของผู้นำเข้า

4. ข้อมูลแหล่งผลิต

ให้ระบุประเทศผู้ผลิต ยกเว้นกรณีกระเทียมที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ

5. ภาษา

กรณีผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศต้องใช้ข้อความเป็นภาษาไทย กรณีผลิตเพื่อการส่งออกให้แสดงข้อความเป็นภาษาต่างประเทศได้

7.6.2 ภาชนะบรรจุสำหรับขายส่ง

แต่ละภาชนะบรรจุ ต้องมีข้อความที่ระบุในเอกสารกำกับสินค้า ฉลาก หรือแสดงไว้ที่ภาชนะบรรจุ โดยข้อความต้องอ่านได้ชัดเจน ไม่หลอกลวง ไม่เป็นเท็จหรือหลอกลวง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประเภทของผลิตภัณฑ์

ให้ระบุข้อความว่า “กระเทียม” และ/หรือ “ชื่อพันธุ์กระเทียม”

2. ชั้นคุณภาพ

3. รหัสขนาด ในกรณีที่มีการคัดขนาด

4. น้ำหนักสุทธิเป็นกรัม หรือกิโลกรัม

5. ข้อมูลผู้ผลิตและผู้จำหน่าย

ให้ระบุชื่อและที่ตั้งของสถานที่ผลิต หรือแบ่งบรรจุ หรือจัดจำหน่าย หรือหมายเลขรหัสขนาดสินค้า (ถ้ามี) ทั้งนี้อาจแสดงชื่อและที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของผู้ผลิต หรือผู้แบ่งบรรจุก็ได้ กรณีกระเทียมนำเข้าให้ระบุชื่อ และที่ตั้งของผู้นำเข้า

6. ข้อมูลแหล่งผลิต

ให้ระบุประเทศผู้ผลิต หรือพื้นที่ผลิต ยกเว้นกรณีกระเทียมที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ

7. ภาษา

กรณีผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศต้องใช้ชื่อความเป็นภาษาไทย กรณีผลิตเพื่อส่งออกให้แสดงชื่อความเป็นภาษาต่างประเทศได้

7. 6.3 การแสดงเครื่องหมายรับรองคุณภาพ

การแสดงเครื่องหมายรับรองคุณภาพตามมาตรฐานนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรกำหนด

7.7 สารปนเปื้อน

ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง สารปนเปื้อน

7.8 สารพิษตกค้าง

ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดของ มกอช. 9002 มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุด และ มกอช. 9003 มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง สารพิษตกค้าง: ปริมาณสารพิษตกค้างสูงสุดที่ปนเปื้อนจากสาเหตุที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

7.9 สุขลักษณะ

การเก็บเกี่ยว การปฏิบัติต่อกระเทียมในขั้นตอนต่างๆรวมถึงการเก็บรักษา การบรรจุ และการขนส่ง ต้องปฏิบัติตามถูกสุขลักษณะ เพื่อป้องกันการปนเปื้อนที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

7.10 วิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง

ให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง วิธีวิเคราะห์และชักตัวอย่าง

บรรณานุกรม

- กิตติ เอี่ยมโอกาส และ นรินทร์ สมบูรณ์สาร. **การปลูกเทียม**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรมส่งเสริมการเกษตร. สามเจริญพานิช กรุงเทพฯ. 2548.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. **สารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร รายสินค้า ปี 2561**. สมุทรปราการ. บริษัท เอส.พี.เค. การพิมพ์ จำกัด(สำนักงานใหญ่)
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. **สถิติการเกษตรของประเทศไทย ปี ๒๕๖๑**. หน้า 40 - 42
- เอกสารการประชุมคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.), **มติ คณะกรรมการ คชก. ปี 25256 ถึง ปี 2561**. (สิงหาคม 2562). กองส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร 1 กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์. https://agri.dit.go.th/index.php/doc_file_view/16
- ข้อมูลและสถิติการค้าระหว่างประเทศ**. (กรกฎาคม 2562). กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. <http://www.dtn.go.th>
- เขตการค้าเสรี (FTA)**. (สิงหาคม 2562). กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์. <http://www.dtn.go.th>
- พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร**. (สิงหาคม 2551). กรมศุลกากร กระทรวงการคลัง. www.customs.go.th/
- มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ : กระเทียม**. (สิงหาคม 2551). สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ. <http://www.acfs.go.th>

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายพิสิฐพงษ์ คุณยศยิ่ง เกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน
2. นายอัศวิน ศรีเทพ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ผู้รวบรวม / ผู้เรียบเรียง / ผู้จัดพิมพ์

1. นายณัฐ มาลาธง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
2. นายพันธ์สวัสดิ์ พลเวียง เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดลำพูน

14 หมู่ 3 ตำบลเวียงยอง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน 51000

โทรศัพท์ 0-5353-0923 โทรสาร 0-5353-0924